

INFORMATĪVS IZDEVUMS BRASLA

2013. gada 18. decembris • Nr. 1

Ja mans kaimiņš dzīvos labi, arī es dzīvošu labi!

Vidzemes lauku partnerība *Brasla* (saukta par Vietējo rīcības grupu) ir sabiedriska organizācija, kas, apvienojot pašvaldību, nevalstiskā sektora un uzņēmēju pārstāvjus, tika dibināta 2006. gada 17. augustā. Nosaukums izvēlēts saistībā ar teritorijas vienojošo elementu - Braslas upi.

Tās darbības mērķis ir veicināt ilgtspējīgu partnerības teritorijas attīstību, rodot iespēju attīstīties vietējo iedzīvotāju iniciatīvai, piesaistot finansējumu kopienai un sabiedrībai kopumā nozīmīgu projektu īstenošanai. Partnerības darbība ir balstīta uz ideju, ka savas vajadzības formulē un problēmu risinājumus piedāvā paši iedzīvotāji. Tas garantē daudz objektīvāku situācijas atspoguļojumu un adekvātāku problēmas risinājumu konkrētajā vietā nekā to spēj nodrošināt centralizētā valsts mēroga plānošana.

Biedrībā pašlaik ir 35 biedri. Tajā var iestāties jebkura fiziska un juridiska persona, kas ir ieinteresēta biedrības darbībā un apņemas pildīt apstiprinātos statūtus. Darbības teritorijā iekļautas Limbažu novada Limbažu, Katvaru, Umurgas, Vidrižu pagasta un Limbažu pilsētas, Krimuldas novada Lēdurgas pagasta, Pārgaujas novada Straupes un Stalbes pagasta, Kocēnu novada Dikļu, Zilākalna un Vaidavas pagasta teritorijas.

Iesaistoties lauku attīstības programmas pasākumā LEADER (saīsinājums franču valodas vārdiem *Liaison entre actions de développement rural - saiknes starp lauku attīstī-*

bas darbībām), partnerība laikā no 2009. līdz 2013. gadam piesaistījusi līdzekļus no diviem Eiropas Savienības fondiem: Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF). Šajā informatīvajā izdevumā stāstām tikai par daļu no katrā pašvaldībā šo 4 gadu laikā īstenotajiem projektiem.

ELFLA pasākumā *Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā* tika izsludinātas 5 atklāta projektu konkursa kārtas, kurās vietējai teritorijai piesaisīti 513 859 latu finansējums. Kopā apstiprināti 82 projekti, no tiem 51 bija iesniegušas nevalstiskās organizācijas, 29 - pašvaldības un 2 - uzņēmēji. Pašlaik Lauku atbalsta dienestā norisinās noslēguma kārtu projektu izvērtēšana, un līdz ar to apstiprināto projektu skaits var mainīties. Iepriecinoši, ka tiem projektiem, kam pietrūka finansējums 5. kārtā, Zemkopības ministrija solījusi 2014. gadā piešķirt papildu atbalstu. 2012. gadā pirmo reizi radās iespēja izsludināt ELFLA pasākuma *Konkurētspējas veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā* projektu konkursu, ko sarunu valodā dēvējam par mājražotāju projektiem, ar atvēlēto 41 664,48 latu finansējumu. Šī pasākuma 3 kārtās tika iesniegti 17 projektu pieteikumi, šobrīd īstenoti ir 5, vērtēšanā 7 un atsaukti vai noraidīti 5 projekti.

EZF pasākumā *Teritoriju attīstības stratēģiju īstenošana* laikā no 2010. līdz 2013. ga-

Līga Kārklīņa (no kreisās) un Līga Magone 2012. gada *Sējēja* apbalvošanas ceremonijā

dam bija izsludinātas 4 projektu konkursu kārtas, teritorijai piesaisīti 259 928 latu finansējums. Kopā apstiprināti 25 projekti, no kuriem 4 ir pašvaldību un 21 nevalstisko organizāciju.

Kā vērtīgāko pieredzi un ieguvumu, darbojoties partnerībā *Brasla*, uzskatu starppagastu sadarbību, pieredzes un ideju nodošanu, atbalstu svarīgu lēmumu pieņemšanā. Gribu teikt: - *Ja mans kaimiņš dzīvos labi, arī es dzīvošu labi!*

Līga KĀRKLĪŅA,
biedrības izpilddirektore

Partnerība *Brasla* - pirmajā starptautiskajā projektā

Decembra pirmajā nedēļā Čehijā norisinājās starpterritoriālā un starpvalstu sadarbības projekta ABC vietējiem ražotājiem koordinācijas darba grupas tikšanās. Projekta sadarbības partneri ir 5 vietējās rīcības grupas no Latvijas, tai skaitā partnerība *Brasla*, 2 no Lietuvas un 2 no Čehijas, kuru mērķis ir izveidot un uzlabot sistēmu vietējo ražotāju, produktu atbalstam, pamatojoties uz zināšanu un paraugprakses apmaiņu starp valstīm. Projekta rezultātā plānots izveidot produktu sertificēšanas sistēmu un produkta kvalitātes ģeogrāfisko zīmolu. *Braslai* šis būs pirmais starptautiskais projekts. Uz tikšanos Čehijā no partnerības *Brasla* devās Līga Kārklīņa un Rudīte Vasile.

2006. gada pavasarī, būdama Katvaru pagasta deputāte, aktīvi iesaistījās partnerības *Brasla* veidošanā un kopīgi ar vairāku pagastu no Cēsu, Valmieras un Limbažu rajona, arī nevalstisko organizāciju pārstāvjiem un uzņēmējiem regulāri tikāmies, diskutējām par rīcības mērķiem un to, kā kopīgi strādāt. Impulsi šādas struktūras

veidošanai 2006. gadā deva Pašvaldību savienības padomniece Sniedze Sproģe, kura aktīvi iesaistījās biedrības veidošanā, tā kļūstot par partnerības *krustmāti*. Biedrības kopīgais mērķis ir veidot dzīvi labāku mūsu pagastos un Limbažos. Domāju, tas mums kopā izdodas. Mani priecē, ka partnerības teritorijā attīstās lauku uzņēmēji,

arvien populārāks kļūvis darbs sabiedrības kopējam labumam, ko norāda dažādie īstenotie projekti. Prieks par aktīviem partnerības iedzīvotājiem, nevalstiskajām organizācijām, kas pārstāv iedzīvotāju intereses un rūpējas par lauku attīstību vietējā līmenī. Tā ir iniciatīva, ieinteresētība par savu un savu bērnu nākotni un vēlme kaut ko

darīt, lai situāciju uzlabotu un problēmas risinātu, jo ir svarīgi uzņemties atbildību par vietu, kur dzīvojam. Lielu paldies saku visiem, kas ieguldījuši darbu partnerības *Brasla* mērķu sasniegšanā!

Līga MAGONE,
valdes priekšsēdētāja

Kocēnu novada ģerboņa svētkos pie karoga domes priekšsēdētājs Jānis Olmanis (no kreisās) un viņa vietniece Evija Nagle (no labās)

Visi kā vienā ģimenē

- *Kopš Kocēnu novada izveidošanas sākuma mums bijis viens liels un visiem kopīgs mērķis: pilnveidot iedzīvotājiem sniegtos pakalpojumus, lai uzlabotos viņu dzīves kvalitāte, lai novadā visi dzīvotu un justos kā lielā un draudzīgā ģimenē, - teic novada domes priekšsēdētāja vietniece Evija Nagle. Tādam mērķim tapa arī Evijas sagatavotais un partnerībā iesniegtais novada domes pieteikums *Būsim atpazīstami!* Viņa gan smeļ, ka ritenis no jauna nebija jāizgudro. Pirms vairākiem gadiem līdzīgu projekta ideju savā pagastā īstenoja katvarieši, nodrošinot norādes uz pagasta mājām. Kocēnieši to pašu darīja ar lielāku vērienu. Vaidavas, Dikļu un Zilākalna pašvaldībai par piešķirto finansējumu pasūtīja un uzstādīja 500 norāžu zīmju uz mājām un vietējiem autoceļiem un 4 - uz lielajiem. Tagad tas ievērojami atvieglo darbu neatliekamajai*

medicīniskajai palīdzībai, tāpat citiem dienestiem un iebraucējiem, kad tie meklē kādu no lauku mājām. Tajā pašā pieteikumā bija ietverta arī cita ideja - izstrādāt novada ģerboni. Skici tam sagatavoja māksliniece Ilze Lībiete. Vēlāk par pašvaldības finansējumu novads pasūtīja karogu, ko rotā novada simbols. Kad tas bija izsūdināts, par godu Kocēnu novada ģerbonim tika sarīkoti svētki. Rubenes baznīcā notika karoga iesvētīšanas dievkalpojums, bet Zilākalnā - sarīkojums *No zobena saule lēca*. Zilākalna pārvaldniece Anita Žogla teic, ka speciāli lūgusi, lai projektā ietvertu arī ielu un uzņēmumu nosaukumus. - *Mums ir tāda īpatnība, ka lauku māju ir ļoti maz, taču ciemā nebija ielu nosaukumu un iebraucēji neprata atrast pat pagasta pārvaldi. Tagad viss ir sakārtots. Ir daudz lielāka skaidrība, kur kas atrodas, - sacīja A. Žogla.*

Dikļu pagasts

Sakopta kapliča norāda uz pašcieņu

Dikļu pagasts Vidzemes lauku partnerībā *Brasla* iestājās ar lielāku Eiropas struktūrfondu piesaistes pieredzi nekā citi. Pagasta padomes enerģisko priekšsēdētāju Renāti Zīderi ievēlēja jau pirmajā *Braslas* valdē. Kamēr tapa galvenais dokuments - stratēģija, dikļeniešiem bija skaidrs, ko viņi grib savā pagastā un biedrībās darīt. Iespējams, tāpēc projektu idejas ir neparastas. Vairākas no tām īstenotas vides un kultūrvēsturiskā mantojuma apgūvē. Dikļenieši lepojas ar *Dziesmusvētku promenādi*, atceras *Literāro tēlu maskas*, ir gandarīti par Dikļu kapsētā saposto kapliču, kas pretendē uz iekļaušanu kultūrvēsturiskā mantojuma sarakstā. 1854. gadā būvētais nams ir pašvaldības īpašums. Padomju laikos tas vairākkārt *lāpīts*, bet soliņu kopskatu ieguva tikai pēc projekta sakrālā mantojuma atjaunošanai. Tajā iekļautas izmaksas arī dizainera darbam, tāpēc gan ēkas ārpusē, gan izvadīšanas telpas noformējums ir glīts.

Tagad kapličiai ir jauns jumta segums, novērsti laika zoba bojājumi laukakmens mūra fasādē, atjaunoti logi, sagādāts jauns telpas aprīkojums. Sāpju brīžos katram savus mīļos gribas pavadīt ar pienācīgu cieņu. Pagasta pārvaldniekam Atim Antonam vairs nav jāklausa pārmetumus. Viņš teic, ka pie aizgājējiem brauc arī daudzi tālumnieceki, un kapliča ir lauku kapsētas vizītkarte. - *Vēl mums jāsakārto sētas mūris...* - aizdomājas A. Antons. Tas būs nākotnes darbs, lai pilnībā sakoptu jau baronu laikos ierīkoto kapsētu.

Kocēnu novada domes priekšsēdētāja vietniece Evija Nagle (no labās), Dikļu pagasta pārvaldnieks Atis Antons, *Braslas* vadītājas Līga Kārklīņa un Līga Magone novērtē ieguldījumu kapličas atjaunošanā

Eiropas finansējums atrisina pat *sirsniņmāju* problēmu

Atim Antonam ir mierīgs prāts - sastrēgumos ar kanalizāciju viņam pie rokas *drošības spilvens* vai, pareizāk sakot, muca

Senāk asenizācijas darbus tautas valodā dēvēja par *zelta vešanu*. Tagad apdzīvotās vietās lielākoties tādu problēmu aizstāj sakārtotas kanalizācijas sistēmas, tomēr viensētu īpašniekiem joprojām rodas vajadzība ik pa laikam iztukšot savu *sirsniņmāju* bedres. To atjautīgi atrisināja biedrība *Dikālieši*, pierādot, ka ES atbalstu var ieguldīt arī necilā, bet ļoti vajadzīgā lietā. Biedrības administratīvā vadītāja, Kocēnu novada domes priekšsēdētāja vietniece Evija Nagle atceras, ka ideja par asenizācijas mucu spontāni radās kādā iedzīvotāju sapulcē. Pragmatiski izvērtējot tādu ierosmi, *Dikālieši* nosprieda, ka viņu spēkos ir to atrisināt. Evija sagatavoja projektu. Rūpīgi pētīts piedāvājums, lai nopirktu vislabāko. Šķiet, tā arī noticis. Viņa atceras, ka bija viens mulsinošs moments - kur dabūs mucai traktor. Arī tas atrisinājies, jo pakalpojuma sniegšanai izmanto savu zemnieku tehniku.

Jau trešo gadu asenizācijas muca ir iedzīvotāju lietošanā. Kopā ar *Braslas* valdes priekšsēdētāju Līgu Magoni un izpildītājiem Līgu Kārklīņu pārliecināties, ka tā bieži izmantota un labi uzturēta. Vēl vairāk nekā Evija par to priecājas pagasta pārvaldnieks Atis Antons. Muca noderējusi zemnieku sētās, to izmanto, lai izsūknētu pagrabus no palu ūdeņiem, novērstu avārijas situācijas komunālajā saimniecībā. Dikļenieši mucai piekombinējuši ierīci, lai var izmantot dažādiem traktoriem, ātri uzmontējama ir arī ugunsdzēsības šļūtene. - *Mucas ietilpība ir 6 kubikmetri, tai ir jaudīgs sūknis. Ja tuvumā gadītos ugunsnelaime, to varam izmantot arī dzēšanai. Par laimi, tādas situācijas nav bijis*, - stāsta pagasta pārvaldnieks. Kopā ar Andri Krēsliņu viņš uzņēmies šefību par *Dikāliešu* īpašuma lietošanu. - *Man ļoti patīk, ka dikļenieši darbojas rokrokā, izvērtējot to, kas cilvēkiem vajadzīgs*, - atzīst Līga Magone.

Dārza produkcijai rada pievienoto vērtību

Kāda daļa no pārdošanai sagatavotās *Mežviņu* produkcijas

Tā kā *LEADER* projektiem konkurētspējas veicināšanai ELFLA finansējumu sāka piešķirt tikai pēdējās kārtās, tādu pieteikumu pagaidām ir bijis mazāk nekā citās jomās. Pieļaujams, ka lauku iedzīvotāji šo iespēju vēl nav novērtējuši. Viena no pirmajām lauksaimniecības produktu pārstrādei Ls 908 atbalstu ieguva Didža Rumbas piemājas saimniecība *Mežviņas* Dauguļos.

Gandrīz katram laucīniekam ir savs dārziņš, bet ne visiem pietiek uzņēmības un prasmes no tā iegūt arī labumu ģimenes budžetā. Kad apmeklējām *Mežviņas*, mājās bija tikai Didža sieviņa Santa. Viņai ar projektā iegūtajām lietām ir vistiešākais sakars. Rumbas siltumnīcās un uz lauka 0,5 ha platībā audzē, pārstrādā un pārdod bioloģisko produkciju. Uz vīra pleciem gulstas fiziski smagākie lauku darbi, bet pārstrāde un tirgošanās ir sievas ziņā. Viņi iegādājās elektrisko griezamo ierīci un kalti, kas izskatās pēc ledusskapja, taču veic tam pretēju darbību. Pārliecināties, cik labi atbilstošā temperatūrā 11 plauktos kaltējas sukādēm sagrieztās cidoniju šķēlītes. - *Labāk redzēt, nekā dzirdēt*, - teic

namamāte, izliekot uz galda jau iefasētās produkcijas paciņas. Tur kaltētu sīpolu ripiņas, burkānu, ķirbju, cidoniju, ābolu un rabarberu sukādes, tējas, garšaugi, pat mežā vāktas un tad sagrieztas beciņas. - *Senāk, braucot uz tirgu, cilāju smagās dārzenu kastes, tagad vairs ne. Faktiski ar īstenoto projektu mūsu audzētajai produkcijai radīta jauna pievienotā vērtība, turklāt man ir vieglāk. Rudenī nāk palīgā bērni, vecmāmiņas un vairs nav jāstiežas visu iztīrot ātri*, - mājasmāte stāsta.

Tā kā *Mežviņu* saimnieks vēl nebija pārkāpis 40 gadu sliekšni, iesniegtajam pieteikumam viņš saņēma 50% ELFLA līdzfinansējumu. Santa priecājas, jo diez vai būtu sadūšojusies tik lielam pirkumam. Vai kaltētos dārzeņus pārē? Kāpēc lai nepirktu! Sukādes tirgū nav retums, taču katra mājražotāja produkcija garšas ziņā atšķiras cita no citas. Arī pircēji kļūst gudrāki. Daudzi saprot, ka vajag nomainīt veikalu naškus pret veselīgākajiem mājražotāju produktiem. Tā kā Santa pētījusi šo jomu un mācījusies, viņa pat aicina par lektori. Ja vien var izbrīvēt laiku, mājražotāja atsaucas.

Vaidavas pagasts

No akmens laikmeta līdz mūsdienām

Varbūt dažam centra apmeklētājam šāda ekspozīcija asociējas ar kolhoza laika sarkano stūrīti. Vismantam Priedītem ir daudz materiālu par šo vēstures periodu

Kocēnu novada domes priekšsēdētājs Jānis Olmanis teicis, ka Vaidavas pagasta novadpētniecības pastāvīgās ekspozīcijas vadītājs vēsturnieks Vismants Priedīte ar savu darbu pats radījis sev pieminēkli. Pagasta kultūrvēsturiskās vērtības atdzīvojušās, kopš vienā no Vaidavas kultūras nama telpām īstenojās inovatīvs, partnerībā *Brasla* īstenojās projekts novadpētniecības aktivitāšu centra izveidei. Par piešķirtajiem līdzekļiem renovēta zāle, nomainīti logi un radiatori, iegādāti izstāžu stendi un planšetes. Tas vietējam muzejam (tā vaidavieši to sauc) ir neatsverams ieguvums. Tagad krātie un apkopotie materiāli atkal kalpo kā vērtīgs izziņas avots, un cilvēki to novērtē. - *Visvairāk apmeklētāju ir kul-*

tūras pasākumu laikā. Vaidavieši pēta materiālus, meklē sevi un paziņas fotoattēlos un aprakstos, lasa to, kas viņus interesē. Vēl pēc pusnakts iedzīvotāji centrā uzturējās bijušo kolhoznieku sarīkojumā, tāpat daudzi nāca pensionāru, uzņēmēju balles laikā, represēto sarīkojumā un citos. Dažreiz te notiek vēstures stundas Vaidavas internātpamatskolai, braukuši arī bērni no Rubenes pamatskolas. Nāk cilvēki, kurus tas interesē, - stāsta centra dvēsele V. Priedīte.

Viņš priecājas par jaunajām mājām un vēl vairāk par to, ka pagasta vēsturei atkal ir godpilna vieta. Vitrīnās redzami vietējo atrasti un muzejam dāvāti pat akmens laikmeta darbarīki, daudz senu priekšmetu, ievērojami no-

vadnieku, kultūrvēsturisku būvju attēli. Atraktīvs stends pa visu sienu vēstī par nesējajiem kolhoza laikiem. Ekspozīcija mainās, un tā ir daudzpusīga. Gūstams ieskaits par novada sakoptāko sētu konkursu, citā stendā materiāli, veltīti Lāčplēša dienai un Latvijas jubilejai. Ir izstādes, kas liek pasmaidīt, piemēram, 700 Ziemeļsvētku kartīšu pērn pirms gadumijas. Vietējās vēstures pētniekiem ir un būs iespēja izpausties. V. Priedīte lepojas, ka ikviens tagad var gūt priekšstatu par savu vidi un saknēm. - *Žēl entuziastu, kuru milzīgais novadpētniecības darbs daudzviet Latvijas pagastos pārklājas ar putekļiem un iet zudumā, bet Vaidavā tā nenotiks, - pārliecinoši saka Braslas izpildītore L. Kārklīņa.*

Vieta, kur izpausties Vaidavas izglītības biedrībai

Sabiedrībā zināmi cilvēki - muzicējošā Vītolu ģimene, izaugsmes treneris Andžejs Reiters, reiki meistars Mārtiņš Geids u.c., Vaidavas izglītības biedrības aicināti, dalījušies zināšanās ar daudziem pagasta iedzīvotājiem. Pirmo projektu biedrība īstenoja, kad novads tai nodeva bijušā kolhoza sēžu zāli. - *Priecājāmie, ka mums ir sava vieta, taču telpu vajadzēja remontēt. Projektā ieguvām finansējumu Vaidavas sabiedrisko aktivitāšu un mūzikas centra izveidošanai. Varējām izremontēt tam telpu un nopirkām galdu. Pirmo pieteikumu palīdzēja sagatavot Kocēnu novada attīstības nodaļas speciālisti. Tomēr ar jauku telpu vien bija par maz. Paši rakstījām otru projektu aprīkojumam. Tagad mūsu rīcībā jau ir dators, printeris, projektors un arī skatuves tērpi dāmu deju grupai «Fejas», - stāsta biedrības dibinātāja un vadītāja Zeltīte Ka-*

viere. Vaidavieši zina, ka biedrība ir ļoti darbīga. Centra telpās un arī ārpus tām notiek mācības, semināri, radošās darbnīcas. Pasākumos iesaistījušās vairāku paaudžu un interešu iedzīvotāju grupas.

Pirms dažiem gadiem Zeltītei radās izdevība piedalīties senioru deju kongresā Vācijā. Tur atvērušās acis, cik noderīgas vecāku cilvēku veselībai ir deju kustības. Radās impulss pie centra izveidot arī dāmu deju grupu. Sākumā *Fejas* izlīdzējās ar pašu pirktiem tērpiem, bet par piešķirto finansējumu tagad 16 dāmas ietērptas jaukās kleitās, cepurēs un korpēs. - *Viņas bija ļoti laimīgas!* - teic biedrības vadītāja. Tiesa, Zeltīte nav gluži apmierināta, jo uzskata, ka vecākajām sievietēm ir pārāk liela slodze. Deju kolektīvu vadītāji ātri vēlas panākt augstu izpildījuma līmeni un nereti piemirst, ka senioriem jādejo, lai kustības palīdzētu

Dāmu deju grupa *Fejas* jaukajos skatuves tērpos

ķermenim un pašsajūtai. Līdzfinansējumu gan novads biedrībai neatvēlēja un bija grūti to nodrošināt. Skaidrs, ka iesaistīta sadarbība turpināsies, jo aktīvajiem vaidaviešiem savā centrā vēl

vajadzīgi jauni krēsli, viņi vēlas apgūt jogu un laika gaitā radīsies citas idejas. - *Mēs uz Vaidavu vēl biežāk aicinātu gudrus cilvēkus, tāpēc karsti vēlos, lai nākamajā finansējuma periodā*

«LEADER» programmā projektos drīkstētu maksāt arī lektoriem, - Z. Kaviere teic, uzticot savu vēlmi Ziemeļsvētku vecīša dāvanu maisam. Kas zina, varbūt piepildās.

Lēdurgas pagasts

Lēdurgas *Kamolītī* kaļ dzīvesprieku

Rit trešais gads, kopš Lēdurgas pagasta pensionāru, invalīdu, politiski represēto biedrība *Kamolītis* īstenoja projektu *Ikviens ir sava dzīvesprieka kalējs!* Biedrība no pašvaldības nomātās kultūras nama telpas, kur savulaik demonstrēja kino, aprīkoja ar 2 trenāžieriem un iegādājās sporta inventāru līdzsvara treniņiem, hanteles, lentes, lielas un mazas bumbas. Projekta koordinatore Rita Bērziņa, kura ilgus gadus bija biedrības valdes priekšsēdētāja, šodien vairs neatminas, kā nonāks līdz tādām lēmumiem, bet bijusi kopīga sajūta, ka biedrībai nepieciešami veselību veicinoši pasākumi.

Tagad regulāri reizi nedēļā pie *Kamolīša* biedriem ierodas fizioterapeite Liene Bērziņa, kura vada ārstnieciskās vingrošanas nodarbības. Patlaban *dzīvesprieku kaļ* 15 vecākā gadagājuma lēdurdziešu. R. Bērziņa teic, ka dalībnieku, iespējams, būtu vēl vairāk, bet, lai varētu iekļaut arī individuālo darbu, vingrotāji sadalīti 3 grupās, un fizioterapeite vienlaikus strādā ar 5 cilvēkiem. Svarīgākais ir apgūt, kā pareizi vingrot, lai to var darīt arī mājās. Tad gan izpaliek kopējais atpūtas brīdis pēc nodarbības, kad var ne tikai atvilkt elpu, bet arī patērēt pie tējas tases. Arī tas uzlabo garastāvokli un paaugstina tonusu. *Kamolīša* aktīvis-

Rekonstruētajā telpā fizioterapeites Lienes Bērziņas (vidū) vadībā drošākie *Kamolīša* biedri izmēģina trenāžierus

ti atzinīgi novērtē īstenoto projektu, kas viņiem dod iespēju uzturēt možu garu. Turklāt nodarbības ir bezmaksas, tās finansē Krimuldas novada pašvaldība. Biedrības ļaudis cer, ka arī 2014. gada

budžetā būs paredzēti līdzekļi šim viņu aktivitātem.

Dzīvesprieku radošais 9149 latus vērtais projekts īstenots ar ELFLA un pašvaldības atbalstu.

Lēdurgā atbalsta iedzīvotājus gada ienākumu deklarēšanā

Lēdurgas pagasta *Ievkalnos* projektu ir īstenojusi SIA *Lucrum LG*. Par iegūtajiem līdzekļiem uzņēmums darba telpā papildinājis aprīkojumu ar rotējošiem plauktiem dokumentu mapēm un krēsliem gan darbiniekiem, gan klientiem. Tas paveikts, lai pakalpojumi kļūtu pieejamāki un uzlabotos to kvalitāte. - *Vairāk gan domājām par tiem apmeklētājiem, kuri vērsas pie mums pēc atbalsta gada ienākumu deklarēšanā, -* uzsvēra *Lucrum LG* valdes locekle Līvija Gridjuško. Viņa pastāstīja, ka uzņēmuma pamatnodarbošanās ir grāmatvedības pakalpojumu sniegšana un konsultēšana grāmatvedības uzskaitē. Taču uzņēmums arī konsultē iedzīvotājus bez maksas un palīdz sastādīt deklarācijas, lai viņi atgūtu pārmaksāto ienākuma nodokli no attaisnotajiem izdevumiem par izglītību un ārstnieciskajiem pakalpojumiem. Tos iedzīvotājus, kuri deklarācijas gatavo elektroniski, speciālisti konsultē pa telefonu, un viņiem nav jādodas pēc palīdzības uz *Ievkalniem*. Turklāt *Lucrum LG* pakalpojumus var izmantot ne tikai vietējie, bet arī citi ļaudis. Projektu uzņēmums īstenojis *LEADER* aktivitātē ar ELFLA atbalstu. Aprīkojuma iegādes kopējās izmaksas ir 984,94 lati.

Katvaru pagasts

Jaunie mūzikas instrumenti bagātina Pociema orķestra skanējumu

Ar partnerības *Braslas* projektu konkur- sā gūto atbalstu pie jauniem mūzikas ins- trumentiem ticis Pociema kultūras nama pūtēju orķestris *Pociems*.

Par piešķirtajiem līdzekļiem iegādātas

3 trompetes un tikpat eifoniju, kā arī 2 mež- rāgi, un tie jau tiek likti lietā. Kolektīva diriģents Viesturs Ozols pastāstīja, ka jaunie- guvums ir vērtīgs papildinājums līdzšinējo instrumentu bāzei. - *Šie pūšaminstrumenti*

ir ļoti labas kvalitātes, un tas uzlabo orķes- tra kopējo skanējumu. Tāpat prieks, ka vai- rāki no instrumentiem kolektīva dalībnie- kiem noder arī, mācoties mūzikas izglītības iestādēs, - sacīja V. Ozols. Pociema kultūras

nama vadītāja Aija Romancāne piebilda, ka orķestranti, kuri tikuši pie šiem instrumen- tiem, ir bezgala priecīgi, un šķiet, ka viņi spēlējot ar pavisam citu atdevi un atbildību. Projekta kopējās izmaksas ir Ls 4499.

Pociema pansionāta *Pērle* apkaime kļuvusi tīkamāka

Pociema pansionātā *Pērle* šo- gad īstenoti divi Eiropas lauk- saimniecības fonda lauku attīstī- bai (ELFLA) projekti. Tie ļāvuši sakārtot apkaimi - noasfaltēt pie- braucamo ceļu, izveidot bruģētus celiņus, sagādāt glītus soliņus. Tiesa, lielākais ieguvums slēpjas zem asfalta un zemes - tās ir lie- tus ūdens novadīšanas sistēmas. Taču abi šie projekti būtībā izau- ga no iepriekšējā.

Sociālās aprūpes iestāde-pan- sionāts šajā ēkā, kas savulaik bija bērnu dārzs, ierīkots pirms 11 ga- diem. Laika gaitā apkaimē tika paaugstināts zemes līmenis, tā- dējādi celtnē it kā iegrīma dziļāk un ap to krājās lietus ūdeņi. - *Var tikai pabrīnīties, kam radās tik aplama ideja. Ja tomēr tā izda- rīja, tad vienlaikus bija jāmeklē risinājums, kā novadīt ūdeni, - teic *Pērles* vadītājs Pēteris Jansons. Pirms 3 gadiem, īstenojot iepriekšējo ELFLA projektu par telpu labiekārtošanu un grīdu maiņu, kopā ar būvniekiem no *AK Celtniecība* un būvinspekto- ru saprasts - steigšus jādomā, kā novadīt lietus ūdeņus, lai tie ne- sūktos ēkas pamatos un nespies- tos augšup caur iekšējām sienām, citādi nāksies telpas remontēt nepārtraukti. Piedevām pagāju- šajā ziemā ūdeņi pumpās*

izspaidīja jau tāpat bedraino as- faltu. - *Reizēm, atnākot uz darbu un ieraugot peļķes ap ēku, kliegt gribējās, sirds sāpēja, - neslēpj P. Jansons. Uzzinot, ka *Brasla* atkal izsludinājis projektu konkur- sus, Limbažu novada dome iesniedza 2 projektus, lai sakārtotu pansionāta infrastruktūru un arī uzlabotu *Pērles* sniegto sociālo pakalpojumu kvalitāti. Abi guva Lauku atbalsta dienesta akceptu, tādējādi pansionāts tika pie vai- rāk nekā 20 000 latu finansēju- ma (pusi no šīs summas piešķīra ELFLA, pusi - Limbažu novada dome). Iepirkumā par darbu veik- šanu vinnēja SIA *Limbažu ceļi*. - *Esmu ļoti apmierināts, kā vei- dojās sadarbība ar šo uzņēmumu, - ceļiniekus par godprātīgu darbu uzslavē P. Jansons. - Kaut projektā sākotnēji tas nebija ie- plānots, darbu vadītājs Dāvis Skraštinš vēl ieteica gar ēku ie- strādāt ģeotekstila materiālu, kas nelaidīs iekšā mitrumu.**

Partnerības *Brasla* valdes priekšsēdētāja Līga Magone at- zīst, ka lauku partnerības pār- raudzībā ir dažādi projekti, taču *Pērles* sakārtošana ir vienīgais, kas īstenots kādā aprūpes iestā- dē. Katvaru pagasta pārvaldniece Ausma Plūme uzsver, ka cilvē- kiem, kuri nezina, kā ap *Pērli*

Pansionāta *Pērle* vadītājs Pēteris Jansons (trešais no labās) izrāda viesiem ēkas labiekārtoto apkārtni

izskatījās agrāk, pat grūti novē- rēt visas pārmaiņas. - *Prieks, ka pagastā par vienu sakoptu vietu vairāk. Ieguvumus atzinīgi vērtē arī pansionāta sociālā darbiniece Agita Sniedze: - Mūsu iemītnie- kiem, kuri pārvietojas ratiņkrēs- los vai ar staigulīšiem, vispār ne-*

bija iespēju normāli iziet laukā, tāpat pārējiem kājas ķērās gram- bās, nebija vietas, kur arī pie- sēst. Viņa domā, ka ierīkotās at- pūtas vietas veicinās arī iemītnie- ku kopības sajūtu, kontaktēšanos citam ar citu. Sakārtotā vidē būs vairāk pozitīvu emociju, kas tik

vajadzīgas. Priecīga par pārmai- ņām ir arī viena no iemītniecēm Biruta Livčāne, kura pansionātā mīt jau gadus septiņus. - *Aiz ve- cajām pagalma plāksnēm kājas metās, tagad viss gluds un glīts. Jāgaida tikai pavasaris, kad sa- ziedēs puķes.*

Labiekārtota un sakopta Katvaru ezera piekraste

Biedrības *Katvaru ezers* valdes priekšsēdētājs Jānis Krūmiņš ar savu meitiņu Lauru iemēģina jauno ūdensvelosipēdu

Katvaru ezerā pie internātpa- matskolas īstenots EZF *LEADER* projekts *Katvaru ezera piekrastes labiekārtošana*. Katvaru pagasta pārvaldes vadītāja Ausma Plūme atgādināja, ka no EZF saņemti Ls 23 671, pārējo finansēja Lim-

bažu novada pašvaldība.

Ezera piekrastes labiekārtoša- nas darbus veica SIA *Ceļu būve*, ar kuras valdes priekšsēdētāju Uģi Kapzemu pagasta pārval- dei izveidojusies laba sadarbība. Projekta īstenošanā uzņēmums

sācis strādāt jau ziemā, uz ezera piekrasti vestas smiltis un grants bērnu laukuma peldvietas iz- būvei. Pie Katvaru internātpa- matskolas iekārtota piekraste, izkopta daļa no Katvaru muižas bijušā parka - izzāģēti krūmi un

liepām veidoti vainagi. Tāpat iz- būvēta pastaigu taka ar mulčas (prieku mizas, zem kurām smiltis un grants) segumu, ierīkots bērnu atrakciju laukums (slidkalniņš, šūpoles un kāpnītes), ugunsкура vieta, peldvieta ar smilts segu- mu un divas laipas. Piekrastes teritorijā uzstādīti atpūtas soliņi, atkritumu urnas, pārgērbšanās kabīnes un divas tualetes. Pie pastaigu takas viena posma uz- būvētas margas, lai cilvēkiem ar kustību traucējumiem būtu drošāk pārvietoties pa slīpumu. Papildus projektā paredzētajiem radušies arī citi darbi - plānā bija paredzēts vainagu veidot ti- kai divām vēsturiskā parka liepu rindām, taču palikušas vēl 8 rin- dās. Nolemts vainagus veidot arī tām, lai būtu skaisti un saglabātos vēsturiskā muižas parka vizuālā vienotība.

- *Man patīk, ka projekts sek- mīgi īstenots un par vienu sa- koptu vietu pagastā ir vairāk. Sākotnēji bija nelielas šaubas par mulčas segumu pastaigu takai, prātojām, ka varbūt labāk likt dēlīšus. Taču tagad celiņš iestai- gāts. Ir labi pa to staigāt. Vēlāk parunājos arī ar ainavu arhitek-*

*tiem, kuri sacīja, ka tagad pat esot noteikts, ka dabiskajās vidēs jāveido tieši mulčas seguma celi- ņi. Labi, ka mums tāds ir, - secina A. Plūme. Viņa par labiekārtoto piekrasti no tuvējās apkaimes ie- dzīvotājiem, tāpat viesiem dzirdē- jusi atsauksmes, ka ir ļoti skaisti. Pagasta pārvalde apsaimnieko šo piekrasti - rūpējas par to, lai būtu izvestas tualetes, atkritumi un no- plauta zāle. Darbos palīdz algotie pagaidu darbu strādnieki. Jāpie- min, ka ezera apkārtnes kopšanā un tā resursu sargāšanā jau vairā- kus gadus aktīvi darbojas Katvaru ezera apsaimniekošanas biedrība *Katvaru ezers* un tā valdes priekš- sēdētājs Jānis Krūmiņš. Pirms pāris gadiem biedrība inventāra iegādei pirmo reizi ieguva *Zivju līdera* finansējumu 13 498 latos un iegādājās 3 laivas un 2 ūdens- velosipēdus, uzbūvēja ēku inven- tāra novietošanai ziemā, salaboja ceļu un paveica daudz ko citu. Jau vairākus gadus entuziasti veltījuši lielas pūles apkārtnes sakopšanai, veiksmīgi izmantojuši bijušo dzelzceļa uzbērums, tāpat ierīko- juši vairākas atpūtas vietas. Šajā vasarā biedrība atklāja arī jaunu laipu.*

Limbažu pagasts

Limbažu pagasta vienīgajai skatuvei jauns aprīkojums

Lādezers pamatskolas skolnieces priecājas par skolas lielās zāles skatuves jaunajiem aizkariem

Lādezers pamatskolas lielajā zālē īstenots projekts *Laikmetīga Lādezers kultūras iestādes aprīkojuma nodrošināšana*. Skolas direktore Taiga Plitniece skaidro, ka, pateicoties labajai koman-

dei, viss noticis raiti: - *Jauki, ka mums ir Sandra (sabiedriskā centra Lādes Vītoli vadītāja Sandra Avotiņa). Varam sazināties un apmainīties dažādām idejām. Iesaistām arī pagasta pārvaldes*

vadītāju Daini Jurku.

T. Plitniece zina teikt, ka skatuves aprīkojums nebija uzlabots aptuveni 35 gadus. - *Skatuves aizkari juka laukā pa šķiedrām, tiem varēja redzēt cauri. Turklāt*

*to vēršanas mehānisms vairs nedarbojās, - stāsta S. Avotiņa. Direktore atsauc atmiņā Pētera Jansona projektu - teatralizēto uzvedumu *Sprīdīša pasaka*, ko uzveda arī uz skolas zāles skatuves. Nācies krietni nomocīties, lai aizkarus aizvērtu un atkal atvērtu.*

Projekta kopējās izmaksas ir Ls 10 755 (bez PVN), no kurām Ls 9000 sedz ELFLA, atlikušo - Limbažu novada pašvaldība. Darbus veica SIA *Diogens audio* no Balviem. Ar firmas darbu T. Plitniece, S. Avotiņa un D. Jurka ir ļoti apmierināti. Iegādāti un uzstādīti skatuves aizkari, tāpat ierīkota to virināšanas mehānika un uzlikts skatuves apgaismojums. - *Arī pašā zālē nevarējām atstāt vecos aizkarus. Skola no saviem līdzekļiem atvēlēja 3000 latu to nomaiņai. Tāpat nokrāsojam zāles sienas un grīdu, ko vēl trīsreiz pārklājam ar laku, lai krāsojums noturīgāks, - stāsta Lādezers pamatskolas direktore. Projekta un papildu veicamo darbu norisē līdzēja novada pašvaldība.*

Paveikto jau novērtējuši ne tikai pieaugušie, bet arī paši skolēni. - *Bērni zālē nāk tikai ar maiņas apaviem. Agrāk bija visādi, bet nu ar prieku skatos, ka āra apavi visiem stāv garderobē, - teic*

T. Plitniece. Gatavojoties deju skatei, skolēni jauno skatuvi jau iemēģināja. Patīkami, ka nu lielo zāli var izmantot plašāk - kamēr zālē notiek sporta nodarbības, uz skatuves dejojotāji var mēģināt un cits citam netraucēt, jo aizvērti aizkari ļoti labi slāpē skaņas. Tāpat skolas zālē varēs rīkot kinoseansus, jo līdz ar uzlaboto skatuvi iespējams izmantot skolas īpašumā esošo lielo projektora ekrānu. Aprīļa sākumā kāds vīrietis uzdāvinājis skolai klavieres, ko mūzikas skolotāja novērtējusi kā ļoti labas. T. Plitniece, kura ir ļoti pateicīga par šo dāvanu, zina tikai to, ka viņš strādā SIA *N.Bomja maiznīca «Lielezers»*.

- *Ir gandarījums par padarīto. Viens stūrītis atkal sakārtots. Šī skatuve mums ir nepieciešama, - teic Limbažu pagasta pārvaldes vadītājs D. Jurka. Limbažu pagastā šī ir vienīgā skatuve, kur iespējams organizēt lielos pasākumus.*

Šobrīd plānots izremontēt aizskatuvi, lai pašdarbniekiem, skolēniem un viesmāksliniekiem būtu vieta, kur pārgērbties. Tāpat jānomaina skatuves grīda. Nākamgad iecerēts gatavot projektu, lai zālei varētu iegādāties jaunus krēslus. Šobrīd izmanto arī daļu no Limbažu kultūras nama vecajiem krēsliem.

Lādes ezers gaida vēl vairāk makšķernieku un tūristu

Limbažu pagastā pie Lādes ezera tagad ir par pāris sakoptām vietām vairāk, jo ezera apsaimniekotājbiedrība *Lādes ezers* aktīvi piedalījās partnerības *Brasla* izsludinātajos projektu konkursos un īstenoja vairākus EZF līdzfinansētus projektus, saistītus ar tūrisma pakalpojumu un zivsaimniecības infrastruktūras uzlabošanu.

Pirmo divu tūrisma un zivsaimniecības infrastruktūras projektu koordinēšanu ar kopējo EZF atbalstu Ls 26 369,99 uzņēmās biedrības valdes priekšsēdētājs Jānis Martinsons. Infrastruktūras uzlabošanas projektā izbūvēts 220 m garš piebraucamais ceļš, kam apakšā klātas smiltis, bet pa virsu grants maisījums. Iepriekš viesi pie Lādes ezera varēja tikt pa tūrisma ceļu. Dažviet gan smiltis jau bijušas sabērtas, bet slapjumā apgrūtināta braukšana - ja lejā pie ezera vēl varējuši tikt, tad atpakaļ vairs ne. Tagad makšķernieki un atpūtnieki ezeram var piebraukt pat lietainā laikā. Tur izbūvēts arī stāvlaukums. Piebraucamā ceļa malā novietota cisterna, kam ūdeni pievada no Lādezers ūdensvada. Cisternai piemontēts krāns, lai atpūtnieki varētu ņemt ūdeni vai vienkārši noskalot rokas. Iegādātas arī 10 airu laivas un izbūvēta laipa ar laivu piestātni. Tāpat nopirkts jauns dzinējs motorlaivai. Tas nepieciešams, lai ezerā kaut vai profilakses nolūkos veiktu kontroli. Braukāt pa ezeru iznāk bieži, jo tā platība ir liela - 246 ha. Iegādāts arī ģenerators, kas maisītu ūdeni, ja zivīm draudētu slāpšana. Par saviem līdzekļiem

biedrība izveidojusi ezerā moliņu. Starp laipu un moliņu savetas smiltis, ir lēzens, bērniem tur labi peldēties.

Savukārt tūristu piesaistīšanai uzstādītas 4 koka vasaras mājiņas, kam pieslēgta elektrība. Katrā ir 4 dīvāniņi, neliels ledusskaapis, tējkanna, trauki un, protams, galds ar krēsliem. Pie katras vasaras mājiņas atrodas arī masīvāki koka soli ar galdu un grils, uz kura var uzvārīt zivju zupu. Uz katrām 2 vasaras mājiņām ir viena tualete. Uz Lādes ezera piekrasti brauc ne tikai makšķernieki, bet arī atpūtnieki.

Divus projektus par tūrisma pakalpojumu kvalitātes paaugstināšanu un piekrastes labiekārtošanu zivsaimniecības attīstībai vadījis arī biedrības *Lādes ezers* pārstāvis Agris Vēveris. Kopējā EZF atbalsta summa ir Ls 17 515,30. Labiekārtojot ezera piekrasti, 600 m² lielā teritorijā izzāģēti krūmi, attīrīta un iekopta krastmala. Jo vairāk krastmala no aizauguma tiek attīrīta, jo tā top sausāka, pavasarī un rudenī neveidojas dubļi. Tāpat ezerā izbūvēta aptuveni 25 m gara pontonu laipa. Tāda ezerā ir pirmā. - *Tā savienota pa posmiem, tādējādi ir elastīgāka un ziemas vai ledus iešanas laikā noturīgāka pret salaušanu, - skaidro J. Martinsons. Apsaimniekotājs priecājas, ka ezerā ir daudz zivju, tāpat vietējo vēžu. Pērn ezerā ielaisti arī 12 000 zandartu mažuļu. Otrajā projektā par tūrisma kvalitātes paaugstināšanu ezermalā uzceltas divas makšķernieku mājiņas un iegādātas 5 airu laivas.*

Biedrības *Lādes ezers* pārstāvis Jānis Martinsons ir gandarīts, ka, pateicoties projektos gūtajam līdzfinansējumam, izdevies sakārtot kaut daļu no ezera apkārtnes

Par paveikto J. Martinsons ir gandarīts: - *Nu viena vietniņa Latvijā atkal sakopta. Pavasarī un vasarā te būs skaisti. Iespēja piedalīties projektos ir liels atspāids, stimulē darīt un kaut ko veidot. Turklāt bija nepieciešams tikai 10% pašu līdzfinansējums. Sākām tajos iesaistīties, redzot citu novadu pieredzi, ka viņiem viss forši notiek. Ieteiktu arī citām biedrībām piedalīties šādos projektos. Apmeklētāji par īstenotajiem projektiem ir pārsteigti*

un priecīgi. - *Galvenais, ka cilvēkiem patīk un tagad viņi var piebraukt pie paša ezera. Iekoptība cilvēkus pievelk. Labi darbojas reklāma no mutes mutē - draugi te iepriekš bijuši, viņiem iepaticies un ieteikuši mūs arī citai kompānijai, - stāsta J. Martinsons. Par sakārtoto un sakopto ezera piekrasti ir apmierināti arī vietējie iedzīvotāji, kuri labprāt nāk uzspēlēt bumbu spēles biedrības ierīkotajos sporta laukumos, tāpat atnāk peldēties, iz-*

braukt ar laivu vai baudīt skaisto skatu un, protams, makšķerēt.

Nodibinājums *Limbažu fonds* īstenojis velotūrisma projektu, kas skar arī Lādes ezera piekrasti. Izlikti informatīvi stendi, iezīmēti veloceliņš, un šajā pavasarī bijuši pirmie velotūristi. - *Pateicoties šim velotūrisma projektam, par mums uzzinājuši daudzi, arī ārzemnieki. Jauki, ka, īstenojot projektus, var sadarboties un viens projekts palīdz citam, - spriež biedrības *Lādes ezers* pārstāvis.*

Limbažu pagasts

Vislabākā - pakāpeniska attīstība

Stūrīšu kultūras centra dvēsele - teātris, priecējot skatītājus ar ainiņām no kinofilmas *Vieglu garu*

Izglītības biedrības *Imanta* vēsture ir sena. Tās dibinātājs Teodors Graudiņš ļaudis Limbažu pagasta *Stūrīšos* pulcēja jau vairāk nekā pirms 90 gadiem - pirmās Latvijas brīvvalsts laikā. Tagad viņa darbu turpina mazmazmeita Jolanta Rābante. *Stūrīšos* darbojas bibliotēka, spēlē teātri, notiek pasākumi, kultūras un mūzizglītības aktivitātes, kas pulcē ļaudis no Limbažu, Skultes un Liepupes pagasta, kuru robežu sastapšanās vietā atrodas sabiedriskais centrs. Šoruden apritēja 3 gadi, kopš īstenots visilgāk gaidītais un lolotais projekts - 2. stāva zāles rekonstrukcija un remonts. - *Prieks, ka zāli varējām izremontēt paši, bez papildu izdevumiem, firmu piesaistīšanas. Domāju, tāds arī ir «LEADER» projekta mērķis - darīt pašiem. Tād lietām ir pavisam cita vērtība, - sacīja Jolanta. Viņa bilda, ka nevarēja bezgalīgi klausīties cilvēkos, kuri atcerējās kādreizējo Stūrīšu godību, bija jārikojas. Tagad zālē pasākumus apmeklē ne tikai vietējie. Šovasar Stūrīšos notika Limbažu Lauku sieviešu apvienības vasaras skola un tika sumināti novada skaistāko sētu saimnieki.*

- *Zāles aprīkojuma - gaismas un skaņas aparatūras - iegāde deva stimulu strādāt mūsu teātrim. Pirmizrādēs zāle vienmēr ir pilna. Aprīkojumu mēs bieži ņemam līdzi,*

dodoties viesizrādēs. Piemēram, Skultē nav savu prožektoru un iespējas nodrošināt apskaņošanu, - stāstīja Stūrīšu saimniece. Vēl lieti noder galvas mikrofoni. Piemēram, Jāņus ieligojot, nav ne mazāko šaubu, ka visi dzird aktierus. Jau neskaitāmas reizes palīdzēts citiem, aizlienējot aparatūru izmantošanai skolā, citos pasākumos. - Mums uzreiz neienāca prātā, ka pašiem ir stanga, kur karināt apgaismojumu, bet citur tādas nav, nepieciešams statīvs, to paredzējam nākamajā projektā, - smeja Jolanta. Vajadzība mudināja īstenot vēl vienu projektu - iegādāties motorzāģi, automašīnas piekabi un elektrisko malkas skaldītāju, lai varētu sniegt malkas skaldīšanas pakalpojumu iedzīvotājiem.

Jolanta bilst, ka vislabāk ir laika gaitā saprast, kas nepieciešams, un attīstīties pakāpeniski. - *Es pat vēlētos, lai projektu konkursos piešķirtais atbalsts būtu mazāks. Lielās summās varam uzreiz iztērēt, bet vērtīgāk ir pakāpeniski apgūt mazās. Manuprāt, nevar gribēt visu uzreiz. Pakāpeniskums un pēctecība dod lietām papildu vērtību, - sprieda Jolanta, kurai ir pieredze ne tikai projektu rakstīšanā, bet arī to vērtēšanā. Viņa novēl partnerībai *Braslai* arvien domāt par to, kā attīstīt tieši lauku teritorijas, kuru iedzīvotājiem iespēju ir mazāk nekā pilsētniekiem.*

levziedu laikā Dziļezera cienītājiem atklāsies pārsteigumi

Būdamis galdnieks, Jānis Špornis atzīst, ka viņa kolēģi Smiltenes pusē Dziļezera atpūtas vietām radījuši lieliskas masīvkoka mēbeles

No Jumpravmuižas ezeru virknes apsaimniekošanas biedrības (JEVAB) biedriem Jāņa un Jolantas Šporniem jūtams, ka viņiem ir jaunumi, kuros tie vēlas dalīties. Šporni Jumpravmuižas ezeru virknē apsaimnieko Dziļezera un daļu no Riebezera, tirgo licences makšķerniekiem un vēžotājiem. Nesen īstenojies viss, ko abi bija iecerējuši pirmajā *Zivju LEADER* projektā. Projekta pieteikumu sagatavoja Jolanta, Vidzemes lauku partnerībā *Brasla* to iesniedza JEVAB, un lielākais prieks ir par to, ka visas vēlmes ieguva LAD akceptu. Pakalpojumu dažādošanai un attīstībai Dziļezera viņu ieceres atbalstītas ar Ls 10 000 (pašfinansējums - Ls 1000).

Jānis uzskaita, ka dabas takā uz sauszemes strēles starp abiem ezeriem uzstādīti 3 masīvkoka mēbeļu komplekti, 2 takas elementi - laipas, vairāki pontoni un uzejas laipas stāvākrastā, glīts tiltiņš ar izliektu virsmu un informatīvie stendi. Tāpat iegādātas dažādu izmēru glābšanas vestes un riņķis, pārvietojama zivju kūpinātava, grīli. Sportiskākos viesus gaida 10 nūjošanas komplektu un tikpat daudz jaunu laivu. Ikdienas soli ezera teritorijas sakopšanā visvairāk atvieglo jaunais krūmgriezis un zāles pļāvējs. *Cub Cadet RZT-50* ir jaudīgs amerikānis ar 1,27 m pļaušanas platumu, kvadracikla motoru. Jauniešiem liekas, ka tā ir milzu bagātība. Taisnību sakot, ir arī. Jaunais inventārs

viņiem ļauj daudz ātrāk sakopt teritoriju, ezera plavas daļu, kur turpmāk notiks sporta spēles. Koka elementus SIA *Koka rokdarbi* meistari no Smiltenes novada Grundzāles darinājuši tiešām glītus un īsā laikā. Tagad kāpnītes un pontoni ir pie visiem atpūtas laukumiem. Būs ērtāk makšķerniekiem, kuri varēs labāk piekļūt ezera ūdenim, un zemes virskārtā tiks pasargātas atklātās koku saknes.

Jolanta nepiemirst paslavēt JEVAB vadītāju Viju Bērziņu. Viņa satur visus kopā. Arī ideju par projektu Dziļezera attīstībai rosināja Vija, turklāt iedrošināja Jolantu pirmo reizi rakstīt projekta pieteikumu. Lieliski, ka viņa saņēmas, pārvarēja nedrošību un tagad ieguvusi neatsveramu pieredzi. - *Jumpravmuižas ezeru virknes apsaimniekotāju biedrība un Vidzemes lauku partnerība «Brasla» deva mums iespēju attīstībā ievērojami pavirzīties uz priekšu. Laika gaitā lēnām būtu visu darījuši, bet noteikti nevarētu uzreiz ieguldīt tik lielus līdzekļus. Mēs esam laimīgi, un noteikti priecāsimies arī makšķernieki un atpūtnieki. Mūsu ezeri ir pieejami vietējiem iedzīvotājiem. Ezeri šeit tiešām ir gleznaini un zivīm bagāti. Atpūtas vietas un dabas taka atklāj to pievilcību, - saka Jolanta. Pavasarī, kad uzziedēs Dziļezera ievu līči, nūjotājus un tūristus gaida patīkams pārsteigums, bet makšķernieki jaunumus novērtēja jau līdaku un asaru rudens copē.*

leguvums rūdītiem makšķerniekiem un romantikājiem

Jumpravmuižas ezeru virknes apsaimniekošanas biedrība (JEVAB) Limbažu pagastā izveidojās jau tad, kad par līdzekļu piesaisti no *LEADER* vēl nekas nebija zināms. Mazezera apsaimniekotāja Vija Bērziņa saprata, ka unikālās ezeru virknes iekopšanai teritorijā ap Lādi jāapvieno ezeriem pieguļošo zemju īpašnieki. Tā sākās rosība. Daudzviet cirta krūmus, iekārtoja atpūtas un makšķerēšanas vietas, pirka laivas u.c. Iesaistīšanās lauku partnerībā *Brasla* devusi jūtamu atspērienu. Pērn JEVAB pilnveidoja tūrisma un licencētas makšķerēšanas pakalpojumu Mazezera krastā. Šim nolūkam uzbūvēja 3 četrvietīgas koka mājiņas, iekārtoja bērniem rotaļu laukumu ar šūpolēm, smilšu kasti un slīdkalniņu. Pie katra namiņa uzstādīja masīvkoka galdus un solus, pontona piestātņi, nopirka 3 laivas, zāles pļāvēju un pasūtīja stendu informācijai. Tas bija stimuls apsaimniekotājiem uzlabot piekļuvi ezeram. Viņi iztīrīja aiz-

sērējušo Cimeļupītes izteku, izcirta krūmus un izplāva niedres.

Interesanti, ka pēc pārvērtībām pirmais klients bija 70 gadu vecs Austrālijas latvietis, kurš kājām apceļoja Latviju. Jau pirmajā vasarā labiekārtotajā atpūtas vietā uzņemti viesi, kuri tur pavadīja brīvdienas vai atvaļinājumu. Rotaļu laukumu, tāpat peldvietu izmanto arī kaimiņu bērni, vietējie iedzīvotāji brīvbrīžos peldas un sauļojas. - *Iepriekš tādu iespēju nebijām izmantojuši, bet jāsecina, ka sadarbība ar «Braslu» mums ir liela veiksmē. Cilvēkiem te patīk. Vīrieši makšķerē, sievietes grīlē noķertās zivis vai vāra zupu, bērni var rotaļāties, - saka Vija. Kā demonstrējot to, kas mazuļiem patīk, viņas mazmeitiņa Katrīna iesēžas šūpolēs. Ir skaidrs, ka doties uz mājām mazā tik ātri nebūs pierunājama. Tagad biedrība iesniegusi jaunu pieteikumu un pretendē uz atbalstu niedru pļāvējam.*

Projekta īstenošana lielā mērā izmainīja Mazezera krastu, ļāva paplašināt pakalpojumu un piesaistīt tam vairāk atpūtnieku, atzīst JEVAB vadītāja Vija Bērziņa

Limbažu pagasts

Dāvana Lēdurgas un Lādezera iedzīvotājiem

2011./12. gadu mijā dāvānu saņēma Lādezera un Lēdurgas iedzīvotāji. Nodibinājums *Limbažu fonds* ar ELFLA finansiālo atbalstu īstenoja projektu un atvēra 3 jaunas pakalpojumu sniegšanas vietas iedzīvotājiem. Gan lādezerieši, gan lēdurdzieši ieguva veļas mazgātavu ar 2 mašīnām un žāvētājiem. Lēdurgā tā darbojas bērnudārza telpās, bet Lādezerā - pamatskolas ēkā, kur šajā projektā tapa arī frizētava. No Eiropas fonda šim projekta aktivitātēm piesaistīts gandrīz 9000 latu. Katras veļas mazgātavas aprīkojumam tērēti nepilni Ls 2000.

Ieguvēji ir ne tikai abu ciematu iedzīvotāji, bet arī izglītības iestādes, kuru telpās atvērtas pakalpojumu saņemšanas vietas. Turklāt Lādezera skolā ir internāts. Veļas mazgātavas atklāšanā skolas darbiniece Alla Romančuka nebeidza priecāties, ka uzlabojusies darba apstākļi. Direktore Taiga Plitniece uzsvēra, ka laikā, kad laukos likvidēts tik daudz darbavietu, prieks par katru, kas radīta no jauna. Tāpat ne katrai ģimenei ir pa kabatām moderna veļas mašīna un žāvētājs, arī pie friziera pilsētā allaž neizbraukāt. Limbažu pagasta pārvaldes vadītājs Dainis Jurka uzteica cilvēkus, kuri iesaistījušies projekta īstenošanā. Būtu vairāk šādu aktīvistu, ne to vien pagastā paveiktu.

Tagad abu ciematu ļaudis novērtējuši ietaupīto laiku, ko dod ātrās veļas dienas. Lādezerieši tās gan vairāk izmanto

Veļas mazgātavas atklāšanā Lādezera pamatskolas darbiniece Alla Romančuka griež lenti un no sirds priecājas, ka uzlabosies darba apstākļi

vasarā, bet arī ziemā klientu netrūkst. Skolas direktore stāsta, ka pakalpojums iepriekš jāpieteic un norunātajā laikā veļa vien jānogādā mazgātavā. Visu pārējo paveic Alla. Lai teknikai būtu ilgs mūžs, nolēmts gluži katram slēgt pogas neatļaut. Veļas mazgāšanas un žāvēšanas cikls jānogaida, bet klienti šo laiku nereti izmanto, apmeklējot frizētavu, kur kopš tās atklāšanas strādā Aija Andersone. Par viņas prasīgajām rokām priecājas gan apkārtnes iedzīvotāji, gan skolas darbinieki. Taču direktore īpaši ir pateicīga Aijas labestībai, jo viņa dažkārt safrizē arī bērnus, kuru ģimenes par pakalpojumu nespēj samaksāt.

Limbažu fonda velomaršruts - daļa no plašāka tīkla

Šāda velonovietne un informācijas stends tagad sagaida tūristus pie Lādes ezera

Limbažu fonda īstenojā velotūrisma infrastruktūras attīstības projekta mērķis bija Limbažu un Krimuldas novadā attīstīt velotūrisma tīklu, izveidojot jaunus maršrutus vietējos maršrutos. Rezultāts ir 120 km (galvenokārt grants seguma) nomarkēta ceļa ar zemu transporta intensitāti. Uztādīts 11 informatīvo stendu Limbažu, Vidrižu, Lēdurgas, Straupes un Stalbes pagastā. Tūristu iecienītās vietās iekārtotas arī 4 velonovietnes - pie Lādes ezera, Emiļa Melngaiļa Vidrižu novadpētniecības muzeja, Lēdurgas dendroloģiskā parka un z.s. *Sautlāči* veselības augu brīvdabas ekspozīcijas. - *Cilvēki no vietām, gar kurām ved šie maršruti, saka - tūristi pa tiem pārvietojas, - teic fonda pārstāve Spīdola Lielmane. Fonds nolēmis, ka šāds projekts nepieciešams, jo velotūrisms kļūst arvien populārāks. Ar to aizraujas gan ārzemnieki, gan vietējie. Iespējas izbūvēt speciālus celiņus šobrīd ir ierobežotas, tāpēc maršrutu marķēšana ir svarīga - zīmes ne tikai palīdz atrast ceļu, bet brīdina citus satiksmes dalībniekus par tūristu klātbūtni. S. Lielmane ir gandarīta, ka projektā līdzdarbojušies arī pagastu iedzīvotāji un tūrisma pakalpojuma sniedzēji. Viņi izteica savu viedokli par to, kur novietot stendus, kā arī iesaistījās kārtības uzturēšanā iekārtotajās atpūtas vietās. Fondam pašam tas*

nebūtu pa spēkam. Laba sadarbība izveidojusies arī ar Limbažu Tūrisma informācijas centru, kas apņēmis maršrutu popularizēt. Informācija par maršrutu jau atrodama jaunākajā velomaršrutu ceļvedī, kas tūristiem būs pieejams no nākamā gada un tiks prezentēts arī vietējās un starptautiskās tūrisma izstādēs.

Fonda paveiktais iegūst papildu vērtību ar to, ka šogad marķētais maršruts veido pieslēgumu Pārgaujas novadā izveidotajiem velomaršrutiem, kā arī veido atzaru 2008. gadā sagatavotajam Vidzemes Tūrisma asociācijas maršrutam Sigulda - Bīriņi - Limbaži - Pāle - Salacgrīva. Velomaršruts savieno Lēdurgas dendroparku ar Bīriņiem, Vidrižiem, Igati. Tīklam pievienota arī lauku māja *Medņi*, Igate, Lāde, tūrisma un atpūtas komplekss *Meža salas*, Jumpravmuižas ezeru virkne, Mazstraupe, Ruckas ezers un Limbažu Līezera dabas taka. Turklāt mazie velomaršruti saslēdzas ar nacionālas nozīmes velomaršrutu un vietējo piļu un muižu maršrutu, kas šogad marķēti projektā *Baltic Cycling jeb Velomaršrutu tīkla attīstība un uzlabošana Centrālbaltijas teritorijā*, tādējādi to lieliski papildinot un veidojot plašu, vienotu velomaršrutu tīklu.

S. Lielmane teic, ka fonds velotūrisma infrastruktūras attīstīšanu vēl turpinās.

Limbaži

TDA *Katvari* jauni tērpi un top jaunas koncertprogrammas

Limbažu biedrība *TDA Katvari* ieguvusi Ls 6669,88 atbalstu savam projektam *Kultūras pakalpojumu pieejamība - latvisko tautas deju tradīciju kuplīnāšana*, piedaloties ELFLA projektu konkursa IV kārtā. - *Šī ir pirmā reize, kad projektā iegūstam tik lielu atbalstu. Paldies arī novada pašvaldībai par līdzfinansējumu! Tā kā «Katvari» visu raduši izcīnīt paši, ķerties pie savu plānu īstenošanas arī tad, ja konkursā nepaveiktos, - spriež biedrības vadītājs Edžus Arums. Viņš pastāstīja, ka startējuši šajā konkursā, lai mēģinātu tikt pie līdzekļiem gan deju kolektīva tērpu bāzes papildināšanai, gan jaunu koncertprogrammu sagatavošanai. - Mūsu noliktava ļoti sen nebija papildināta. Sapratām, kā vēl trūkst, lai šīsavasaras Deju svētkos izskatītos pieklājīgi. Piemēram, papild-*

*dus vajadzēja atsevišķas kleitas. Pilnīgi no jauna tika šūti stilizēti linu tērpi, kas paredzēti «Katvaru» iecerētajiem koncertiem. Tos uzvilcām arī Deju svētkos. Ar garderobi mums paveicies, jo izveidojusies laba sadarbība ar modes mākslinieces Eviju Dāboliņu. Viņa rūpējās par šo apģērbu dizainu, tos šūdinājām pie mūsu bijušās deju kolektīvas Daigas Griķes. Varējām paļauties arī uz tērpu mākslinieces Kristīnes Kurečko palīdzību, - priecājas E. Arums. Viņš piebilst, ka jaunās koncertprogrammas, no kurām pie dažām jau sāks strādāt, būtiski atšķirsies no apmēros grandiozā uzveduma *No zobena saule lēca*. Jāpiebilst, ka to atkal bija iespēja noskatīties šoruden valsts svētku laikā. E. Arums arī atklāja, ka katvarieši uzaicināti uz 2014. gada Latviešu deju svētkiem Hamiltonā Kanādā.*

TDA *Katvari* šīsavasaras Dziesmu un deju svētku gājienā Rīgā savos jaunajos stilizētajos linu tērpos

Limbaži

Jauni instrumenti - lielais vinnests orķestrim

Lai iegādātos nepieciešamos mūzikas instrumentus, biedrība *Pūtēju orķestris «Lemisele»* veiksmīgi īstenojis 2 projektus, katrā saņemot pa Ls 10 000. - *Šis mums ir lielais vinnests!* - teic viena no aktīvākajām Limbažu kultūras nama orķestra mūziķēm un arī projektu rakstītājām, biedrības *Lemisele* pārstāve Baiba Fridvalde. - *Daudz ir tādu sitaminstrumentu, kādu Latvijā nav nevienam pašdarbniekam.*

- *Orķestris ir kolektīva muzicēšana. Agrāk mēs bijām solistu ansamblis,* - teic B. Fridvalde. Viņa spriež - lai labi spēlētu ar nelielu instrumentu skaitu, mūziķiem jābūt izciliem profesionāļiem, nevis amatieriem. Ja pulciņš kuplāks, vairākām balsīm ir iespēja citai citu atbalstīt un skanējums ir labāks. - *Ar jauniem instrumentiem uzlabojas spēles kvalitāte, iespējams tehniski izdarīt daudz vairāk,* - saka *Lemiseles* diriģents Viesturs Ozols. Līdz ar jauniem instrumentiem kļuvis ievērojami vairāk skaņdarbu, ko *Lemisele* var nospēlēt. V. Ozols atzīst, ka prioritāte bija iegādāties tādus instrumentus, ko paši nevarētu atļauties. Tie ir, piemēram, 4 timpāni, kas katrs maksā aptuveni Ls 1000. Savukārt tubas paveids zuzafons grūti aizstājams, spēlējot ārā, - tas ir ar ļoti lielu zvanu un spēcīgāku skaņu. Spēlējot ārpus telpām, tas aizstāj vairākas tubas. Interesants mūzi-

kas instruments ir vibrofons - ļoti līdzīgs silofonam, bet atšķiras ar to, ka plāksnītes ir no metāla un instrumentam ir motors, no tā radīto vibrāciju ātruma atkarīgs skaņas augstums. Vēl iegādātas vairākas jaunas flautas, kļarnetes, trompetes, tuba, eifonijs, koncerta un basa bungas, zvani.

Projektu īstenošanai nepieciešamā līdzfinansējuma daļu projektos devusi Limbažu novada dome (Ls 500), pārējo sagādājuši paši, tostarp meklējot iespēju spēlēt par maksu. - *Neviens jau tā vienkārši neko nedos, pašiem jāmeklē iespējas, jādara,* - saka B. Fridvalde. Viņa arī secina - to, kas iegūts, ieguldot darbu, paši novērtē augstāk. Līdz ar instrumentiem orķestris ieguvis arī augstāku pašapziņu. B. Fridvalde uzskata, ka *Lemisele* ar savu darba organizāciju var būt paraugs citiem amatierorķestriem. *Lemiselē* diriģentam jādomā tikai par māksliniecisko pusi, bet praktiskos jautājumus risina aktīvākie muzikanti - Voldemārs Čakste, Antons Orinskis, Jānis Kalnbunde, Andris Čapkovskis, Fridvaldu ģimene un citi. Vairāk instrumentu dod iespēju piesaistīt orķestrim arī jaunus dalībniekus. Gan diriģents, gan mūziķi teic - gaida visus, kuri jūt sevī vēlmi muzicēt. Gatavi apmācīt gan bērnus un jauniešus, gan pieaugušos bez priekšzināšanām, svarīgākais - lai ir interese.

Kabinets, kura saimniece katram liek justies īpašam

Vairāk nekā divus gadus - kopš 2011. gada vasaras - Limbažos, Pirts aptiekas 2. stāvā darbojas Skaidrītes Jēgeres fizikālās terapijas kabinets. Pirms tam viņa 31 gadu bija nostrādājusi Limbažu slimnīcā, bet laikā, kad ārstniecības iestādē sākās pārmaiņas, no darba aizgāja. Nodarbinātības valsts aģentūras Limbažu filiāles darbinieču iedrošināta, viņa kursos apguva komercdarbības pamatus, reģistrēja savu individuālo uzņēmumu, izstrādāja biznesa plānu, lai gūtu atbalstu darba uzsākšanai, un sāka strādāt patstāvīgi. - *Tagad esmu ļoti apmierināta, jutos šeit labi,* - atzīst Skaidrītes kundze.

Šo gadu laikā viņa pakāpeniski paplašinājusi pacientiem piedāvāto procedūru klāstu. Šoruden iegādāts jauns mikroviļņu terapijas aparāts DMB -2 *Solnyscho*, kas ļoti noder dažādu elpošanas orgānu, stomatoloģisko, kustību un balsta, arī perifērās nervu sistēmas slimību ārstēšanā. - *Sildot audus, uzlabojas asinsapgāde, paplašinās asinsvadi, uzlabojas mikrocirkulācija, samazinās tūska, iekaisums un sāpes,* - skaidro speciāliste. Jauno aparātu - nelielu, bet sarežģītu kastīti, kas maksā vairāk nekā 1000 latu, - Skaidrītes kundze iegādājās, izstrādājot projektu un iesniedzot to Vidzemes lauku partnerībā *Brasla*. Projekts guva apstiprinājumu, un 60% no pamatizmaksām sedza ELFLA. - *Lieliski, ka bija šāda iespēja gūt Eiropas fondu at-*

Sertificētā fizikālās terapijas māsa Skaidrīte Jēgere pirms diviem gadiem atvēra savu kabinetu un šai laikā arvien paplašinājusi piedāvājumu klāstu

balstu, - teic Skaidrītes kundze, neslēpjot, ka bijušas arī šaubas par tālāku darbības paplašināšanu. - *Taču nav jau variantu. Vai nu sēdi, neko nedari un neaudz, vai riskē un meklē jaunas iespējas. Bet, neko nedarot, riskētu vēl vairāk,* - ir pārliecināta sertificētā fizikālās terapijas māsa, gandarīta par cilvēku uzticēšanos viņai. Laika gaitā izveidojies savs pacientu loks, kas regulāri izmanto terapijas kabineta pakalpojumus,

iesaka to arī saviem draugiem un radiem. - *Fizikālo terapiju bieži iekļauj kompleksā ārstēšanā kopā ar citām metodēm, bet ir gadījumi, kad to izmanto kā vienīgo,* - pieredzējusi mediķe nosauc tikai daļu no gadījumiem, kad ļoti palīdz fizikālā terapija. Tāpat to izmanto rehabilitācijā. Turklāt procedūras ir piemērotas visu vecumu cilvēki - sākot no divgadīgiem mazuļiem līdz cieņjamiem senioriem.

Vide, kas iedzīvina idejas un rosina darboties

Biedrības *Limbažu Filcs* aktīvistu mērķis ir veidot savu vidi tādā, kādā paši vēlas dzīvot, strādāt, pilnveidoties, atpūsties. Biedrības vadītāja Lāsma Jonele uzskata - lai uzlabotu veselību, limbažniekiem nebūtu jādomā uz Rīgu vai Valmieru. Limbažos jābūt iespējai nodarboties ar jogu, vingrot un apmeklēt dažādas, arī netradicionālas, nodarbības, kas daudziem palīdz justies labāk, pilnveidoties gan fiziski, gan garīgi, gūt atbalstu. Centrs, ko limbažnieki sirsnīgi dēvē par *Filcīti*, kļuvis par vietu, kur tas viss ir iespējams.

Biedrība *Limbažu Filcs* īstenojusi 4 LEADER projektus, ar kuru atbalstu atjaunotas kādreizējās Limbažu filca fabrikas kantora ēkas telpas. Izveidots Mūzizglītības un sabiedrisko aktivitāšu centrs 2. stāvā un Sabiedrības veselības pakalpojumu centrs 1. stāvā. Iegādāts inventārs pakalpojumu sniegšanai un dažādošanai. - *Ilgstoši apmeklējot vingrošanas nodarbības, sapratu, ka vēlos, lai tās notiktu telpās, kurās ir gaiss, estētiskā vide,* - saka L. Jonele. - *Vēlējos limbažniekiem šo vidi radīt. Mēs taču daudz varam paši. Ja tiek dota iespēja piesaistīt tam resursus, tā, manuprāt, jāizmanto.* L. Jonele atzīst, ka centrs izveidojies diezgan plašs. - *Tas ir tāpēc, ka vēlamies būt vieta, kas saved kopā ģimeni, kuras vajadzības ir dažādas,* - skaidro L. Jonele. Tāpēc biedrība apdzīvo divstāvu ēku ar vairākām

Biedrībā *Limbažu Filcs* notiek ļoti dažādas nodarbības

telpām: sarīkojumu zāli, spoguļzāli, telpu trenāžieriem utt. Īpaši jāuzsver, ka *Filcīti* ir arī bērnu istaba, kur jebkura pasākuma laikā iespējams nodrošināt mazo piekātīšanu un izklaidēšanu, lai vecāki bez bažām varētu piedalīties aktivitātēs.

2. stāva telpu rekonstrukcija bija viens no pirmajiem lielajiem darbiem, ar ko aizsākās ēkas labiekārtošana. Projektu konkursā iegūtā naudas summa, lai gan ne maza, nebija arī bagātīga, jo būvniecība maksā dārgi. Biedrība bija gandarīta, ka telpas, kaut ar senu vēsturi, bija salīdzinoši labi saglabājušas, tās vajadzēja vien-

nedaudz atjaunot. Daudz kas, piemēram, logi un grīda tika restaurēti, saglabāti. Biedrība telpas remontēja un iekārtoja, domājot par ēkas vēsturi un vērtību. Otrs vērienīgākais projekts bija veselības veicināšanas centra izveide 1. stāvā telpā, kur iepriekš bija garāža. Tur tagad ir iespēja vingrot spoguļzālē ar labu ventilāciju, apsildāmu grīdu, kas rada omulības sajūtu. Iekārtotas telpas, kurās var saņemt individuālus veselības uzlabošanas pakalpojumus, arī ģērbtuves dāmām un kungiem. Šajās telpās darbojas *Filcīša* Veselības skoliņa.

Jāpiebilst, ka biedrība 4 darbī-

bas gadu laikā nenogurstot meklējusi iespēju gūt atbalstu darbības turpināšanai un uzlabošanai, īstenojot tik daudz projektu, ka tos pat uzskaitīt grūti. Nav bijis tādu brīžu, kad neviens projekts nav bijis padomā, iesniegts izskatīšanai vai īstenošanas procesā. Šobrīd *Filcītim* darboties palīdz jaunieši, kuri iesaistījušies Nodarbinātības valsts aģentūras brīvprātīgo programmā. Tiek domāts, kā iegūt līdzekļus inventāram, kas nepieciešams Limbažu fotokluba darbībai. Tomēr visbūtiskākā ir apkures sistēmas sakārtošana. - *Tā ir ļoti sena un nav paredzēta tik lielu telpu apsildī-*

šanai. Nepieciešama rekonstrukcija, jauns apkures katls, - stāsta L. Jonele. Viņa sapņo par to, lai varētu telpas apsildīt ekonomiski un apkures sezonā nebūtu nepieciešams malku krāsnī piemest ik pa pusstundai. Lielā salā biedrības aktīvistiem nācies pat *Filcīti* nakšņot, lai neaizsaltu caurules.

L. Jonele teic, ka biedrības aktīvistu *Filcīti* iegulda ļoti daudz enerģijas. Bet, redzot mērķi, rodas vēlme darboties. - *Cilvēkam būtiski darīt to, ko viņš no sirds vēlas. Vienmēr saku - te ir platforma, kur darboties. Mēs piedāvājam cilvēkiem iespēju īstenot idejas, mēģināt, kļūdīties, attīstīties.* Darbošanās biedrībā daudziem sniegusi darba pieredzi, palīdzējusi atrast ceļu dzīvē. L. Jonele uzskata, ka mērķis - radīt uz aktivitātēm rosinošu vidi - ir sasniegts, tas sniedz milzu gandarījumu. Viņasprāt, brīvprātīgais darbs Latvijā vēl nav ļoti populārs, iespējams tādēļ, ka cilvēkiem nav bijusi iespēja novērtēt, cik daudz no tā gūst pats darītājs. Biedrības aktīvistu uzskata sevi arī par Limbažu uzņēmējdarbības tradīciju glabātājiem. Kādreizējā, jaunā kvalitātē atdzimusi fabrika ir simbols tam, ko sabiedrībai var sniegt uzņēmēji. - *Filca fabrika reiz bija ļoti būtiska Limbažiem. Mēs, daļa no biedrības biedriem, esam uzņēmēji. Vēlamies, lai būtu sapratne, cik uzņēmējdarbība ir svarīga valstij, katram, mūsu labklājībai,* - saka L. Jonele.

Limbaži

Limbažu novada slēpošanas entuziastiem būs iedzītas trases

Limbažu novada pašvaldībai piegādāts sniega motocikls, kas nodots pašvaldības aģentūras ALDA apsaimniekošanā. Tas iegādāts, lai varētu iedzīt trases slēpotājiem un dot iespēju nomāt slēpošanas inventāru - komplektā nopirkto 22 pārus slēpju ar piederumiem. - *Vēlamies mudināt iedzīvotājus vairāk pievērsties fiziskajām aktivitātēm arī ziemā. Tāpat par*

šādu iespēju interesējās arī paši slēpošanas entuziasti. Manuprāt, cilvēki kļūst arvien aktīvāki un novērtē iespēju fiziski izkustēties, - secina ALDA direktors Jānis Remess un piebilst, ka tagad arī pašam būs jāslēpo.

Sniega motociklu slēpošanas trašu izdzīšanai varēs izmantot visā novada teritorijā, kur vien tas būs nepieciešams.

Savukārt inventāru - dažādos ziemas priekšu baudīšanas pasākumos. Pārsvārā inventārs būs pieejams limbažniekiem. Nedēļas nogalēs un pēc pieprasījuma arī darbdienās slēpes un slēpju zābakus varēs nomāt Lielzeza pludmalē. Pilsētā trasi izdzīs ap Lielzezeru un gar Ievu ielu. Sarunbiedrs atklāj, ka viņam vēl ir daudz ieceru fizisko aktivitāšu rosināšanai pil-

sētā un novadā.

Atbalstu motocikla un inventāra iegādei Limbažu novada pašvaldība saņēmusi, startējot partnerības *Brasla* projektu konkursā. Kopējās sniega motocikla, slēpju un slēpjzābaku komplektu izmaksas ir Ls 9105,61, no tām Ls 5400 sedz LEADER, pārējo - pašvaldība.

Vidrižu pagasts

Vidrižos dažādotas sporta un sabiedriskās aktivitātes

Ar ELFLA un Limbažu novada domes atbalstu 2 projekti īstenoti sporta un kultūras centrā Vidriži.

2011. gada nogalē centrs iegādājās aprīkojumu modes deju festivāla sarīkošanai pagastā. Vidrižnieki ieguva jaunu skaņas un gaismas aparāturu, saliekamu deju grīdu un stieni dekorāciju nostiprināšanai. Projekts *Lai top moderno deju grupu festivāls Vidrižos!* deva iespēju pagastā iedibināt jaunu tradīciju un dažādot iedzīvotāju sabiedrisko dzīvi. Centra vadītāja Gundega Krogzema teic, ka projekta izstrādes pamatā bija ideja Vidrižos sarīkot modes deju festivālu, aicinot tajā piedalīties arī pārnovadu ļaudis, līdzīgi, kā tas tradicionāli ik pavasarī notiek Vecpiebalgā. Saistībā ar gatavošanos lielajam Dziesmu un deju svētkiem festivāls gan izpalika. Taču centra vadītāja teic: - *Ideja ir dzīva, un festivāls Vidrižos būs noteikti.* Taču aprīkojuma pielietojums neaprobežojas tikai ar festivālu. To izmanto visos plašākajos sarīkojumos, kas notiek sporta hallē. - *Saliekamā grīda saudzē sporta zālē pirms pāris gadiem ieklāto segumu. Mums svarīgi to saglabāt labā stāvoklī. Tāpat lieti no-*

der dekorāciju stienis, kas krietni atvieglo zāles sakārtošanu sarīkojumiem, - ieguvumu novērtē G. Krogzema. Inga Polāne, kura vadīja šo projektu, precizē, ka tas izmaksāja 6376 latus.

Gandrīz vienlaikus Vidrižos noslēdzās otrs ELFLA un pašvaldības līdzfinansētais, arī I. Polānes vadītais projekts, kas izmaksāja 5937 latus. Šajā projektā vidrižnieki ieguva jaunu veselību veicinošu pakalpojumu - atlētikas zāli sporta un kultūras centrā *Vidriži*. 2 centra telpās veikta vienkāršota rekonstrukcija un tās aprīkotas ar profesionāliem trenāžieriem. Par projekta līdzekļiem centrs iegādājās 14 ierīču atlētikas nodarbībām un arī papildināja koriģējošās vingrošanas bāzi ar paklājiem, bumbām, nūjošanas u.c. sporta inventāru. Vingrošana kļuvusi daudzveidīgāka. Par inventāra papildinājumu īpaši priecājas pagasta seniori, jo nūjošana viņiem ir iecienīta veselības un aktīvās atpūtas veids.

Atlētikas bāzi G. Krogzema vērtē kodolīgi: - *Cepuri nost! Ir sakārtotas telpas un labi trenāžieri, līdz ar to plašs apmeklējums. Trenāžieri pieejami no rīta līdz vakaram, izņemot svētdie-*

Atlētikas zāles atklāšanā vidrižniekiem par spēka vingrinājumiem un darbošanos ar trenāžieriem stāsta kādreizējais bobslejists Matīss Zacmanis

nas. Taču gribētāju trenēties ir tik daudz, ka zāles apmeklējums jāpiesaka iepriekš. Viens no aktīvākajiem sportotājiem ir vidrižnieks Edgars Balsis. Viņaprāt, tādu zāli vajadzētu katrā ciematā. - *Treniņi atlētikas zālē palīdz uzturēt labu sportisko formu. Tā*

man vajadzīga, ne tikai spēlējot florbolu un futbolu, bet arī apsargā darbā. Parasti zālē trenējos stundu. Jā, pēc tam jūt nogurumu, bet tas ir patīkams, pašsajūta - lieliska. Viņš arī ievērojis, ka tie, kuri sāka apmeklēt zāli, turp iet regulāri. - Rezultāts ir acīm-

redzams. Pirmo reizi atnāca tieviņi puikiņas, bet gada laikā jau uz trenējuši muskuļus, - atzīst Edgars. Viņš stāsta, ka zāle parasti ir noslogota, jo to apmeklē ne tikai vidrižnieki, bet arī kaimiņi no Lēdurgas pagasta. Viņam pat ar abonementu gadījies gaidīt rindā.

Labiekārtota Bīriņu ezera piekraste

Šoruden Vidrižu pagastā noslēdzās Bīriņu ezera piekrastes labiekārtošanas projekts. Tā koordinatore Inga Polāne stāsta, ka ELFLA un pašvaldības līdzfinansētā projekta kopizmaksas ir 9994,75 lati. Iekārtot ezermalā publiski pieejamu vietu, kur būtu patīkami atpūsties gan vietējiem iedzīvotājiem, gan iebraucējiem, rosināja Bīriņu pils kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas biedrība. Sākotnēji bija iecerēti pludmalī ierīkot jau pavasarī, taču tā nebija iekļauta pagasta teritoriālā plānojumā. Tādēļ vispirms notika sabiedriskā apspriešana, būvdarbu saskaņošana ar vides institūcijām un Limbažu novada būvvaldi. Tāpat vajadzēja zemes īpašnieku akceptu, jo pašvaldībai pieder tikai neliela ezera piekrastes daļa. Turklāt būtiski bija paveikt labiekārtošanu, netraucējot Bīriņu pils saimniecisko darbību. Sarežģījumi aizkavēja ieceres īstenošanu, bet nu darbi paveikti. Tiesa, atklāt atpūtas vietu varēs tikai nākamajā sezonā.

Bīriņu pils kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas biedrība ir uzņēmusies apsveicamu iniciatīvu. Tagad pagastā atkal par vienu sakoptu vietu ir vairāk.

Sakārtoti 30 metri ezermalas, kur iztīrīta pludmales grunts un uzbērta smiltis. Pludmalē uzstādītas vairākas ģērbtuves un arī dekoratīvie elementi. Iepretī ierīkota automašīnu stāvvietas, tādēļ atpūtas vietu īpaši novērtēs tie atpūtnieki, kuriem līdz ezeram mērojams tālāks ceļš.

- *Šī peldvieta ezerā aizvien bijusi iemīļota. Pati to esmu novērojusi gadus 45 un zinu, ka tā bija jau pagājušā gadsimta sākumā. Tolaik Bīriņu pilī bija sanatorija. Peldvietu izmanto ne tikai vietējie, daudzi brauc no Raganas pusēs. Domāju, ka tagad tā kļūs vēl apmeklētāka, jo vieta ir sakārtota un tiešām izskatās labi. Tagad būtiski to uzturēt koptu, - uzsver bīriņiete Dina Tilaka. Viņaprāt, tā gan nebūs problēma, jo ezermalu aizvien uzraudzījusi pašvaldība un tuvējie īpašnieki. Arī Bīriņu pils ļaudis to uzmana. Lai gan teritorijā ir savs mazais ezers, tomēr arī apkārtni visi uztver kā pils seju. Dina teic - vienīgais trūkums, ka labiekārtotajai atpūtas vietai tuvumā nav tualetes.*

Ezera apkārtnes iedzīvotāju iniciatīvu ezermalas uzturēšanā uzteic arī Vidrižu pagasta pārvaldes sekretāre Inese Ščerbakova.

Melngaiļa muzejam beidzot ir sava brīvdabas skatuve

Vidrižu pagasta Igatē komponista Emiļa Melngaiļa memoriālajā muzejā izbūvēta brīvdabas skatuve. Tās celtniecībai finansējums iegūts, muzejniekiem sadarībā ar pašvaldības darbiniekiem izstrādājot projektu un iesniedzot to partnerībā *Brasla*. Projekts guva atbalstu, un nu piepildījies muzeja darbinieku ilgi lolotā iecere nodrošināt komponistam veltīto svētku raitu norisi. - *Līdz šim esam visādi „lāpījušies”, meklējot podestus, bet nākamgad «Melngaiļos» dižkoncerti «Birzēs i norās» notiks uz pašu skatuves, - priecājas muzeja direktore Arta Rubeze. - Gludi gan negāja. Daudzie saskaņojumi ar dažādām institūcijām aizturēja būvniecību, nācās atkārtoti izsludināt iepirkumu, bet, vasarai griežoties uz rudens pusi, sākās aktīva celtniecība.*

Būvniecību plānoja pabeigt līdz oktobrim, bet tad kā par spīti iestājās rudens lietavas un darbi iekavējās. Tagad tie noslēgušies. Pie muzeja redz bruģētu laukumu un aiz tā 8 x 18 m daudzfunkcionālu skatuvi ar dēļu grīdu, podestiem un *aizskatuvi*. Podesti ir saliekami un piemērojami gan koku priekšnesumiem un deju koncertiem, gan teātra izrādēm. - *Lai būtu ideāli, trūkst vienīgi jumta, - teic*

muzeja direktore. - *Bet sapņot ļauns vienmēr. Varbūt izdosies piesaistīt finansējumu arī jumta izbūvei. Skatuves būvniecība izmaksāja Ls 9860. Šo projektu finansēja ELFLA un Limbažu novada dome. Pašvaldību līdzdalība ir lielā daļā partnerības *Brasla* virzīto projektu. Tas ir apliecinājums to veiksmīgai sadarbībai ar šo nevalstisko organizāciju.*

Vidrižu pagasta pārvaldes vadītājs Jānis Ļevšins prāto ar atklāšanu tomēr nesteigties, jo vēlā rudenī un ziemā skatuvei nav pielietojuma. Ticamāk, ka to iesvētīs nākamajos komponista E. Melngaiļa mūzikas svētkos.

Muzejs Igatē darbojas kopš 1984. gada. Lai gan pamatekspozīcija ir veltīta E. Melngaiļim, muzejs nodarbojas arī ar novadpētniecību. Tā krājumā ir plašs materiālu klāsts par citiem ievērojamiem cilvēkiem, kuru dzīve saistīta ar Vidrižiem, tāpat par vietējās skolas, kolhozu vēsturi un padomju laika bērnu un jaunatnes organizācijām. Muzejs apmeklētājiem piedāvā arī interaktīvas nodarbības - mācību stundu par E. Melngaiļi senatnīgā klases telpā vai iespēju īpašā ekspozīcijā iepazīties ar putnu pasauli. Muzejs pieder Vidrižu pagasta pašvaldībai, bet to apsaimnieko Igautes pils darbinieki.

Stalbes pagasts

Rozbeķu saime Lai sirmgalvji dzīvotu ar prieku gaismās un skaņās

Stalbes pagasta ģimeņu atbalsta kopai *Rozbeķu saime* ar iekļaušanos lauku partnerībā laimējās jau 2007. gadā. Pirmajā projektu uzsaukumā viņi biedrības 2 telpu renovācijai Rozulas tautas namā ieguva visu prasīto atbalsta summu un līdzfinansējums nebija nepieciešams (tolaik bija tādi noteikumi). Ar to pašu *āķis bija lūpā*. Aktivitātēm biedrība nomā tautas nama skatuvi un pirms 2 gadiem konkursā vinnēja skaņu un gaismas aparatūras iegādi ar publisko finansējumu Ls 7407. Kam ģimeņu kopai vajadzīgi mikrofonu, prožektoru un apskaņojamā aparatūra? Biedrības valdes priekšsēdētāja Ilze Krivašonoka saka: - «*Rozbeķu saime*» Rozulā uztur kultūras, sporta tradīcijas, apvieno ģimenes, rīko dažādus svētkus. Kad inventārs bija iegādāts, lai parādītu ieguvumu, organizējām talantu vakaru «*Pilna dziesmu vēcelīte*». Jauniešiem ļoti patika dziedāt ar mikrofonu. Izmantojām skaņu un gaismu efektus, cilvēki bija sajūsmā. Īpaši patika cepuru šovs, ko rādīja vakara vadītājs. Šogad talantu mums bija vairāk. Viņi spēlēja mūzikas instrumentus, rādīja šovus, dziedāja. To turpināsim.

Vērienīgi Rozulā svin Lieldienas. Pērn uz tām sabrauca aptuveni 200 cilvēku. Senāk arī vadīt pasākumus bija grūti, bet tagad ar mikrofoniem viss labi dzirdams. Jaunieši par tehnisko aprīkojumu bija tik priecīgi, ka nolēma dibināt savu teātri. Tā radās *Rozbeķēni*, un tagad pirmā luga ir iestudēta. Pērn sāka Ziemassvētku ieskandināšana un kopīgi atzīmēta Mātes diena. Gaismas efekti rada omulību un saietos pārsteidz vietējos iedzīvotājus. Šo pakalpojumu no biedrības tagad lūdz arī Stalbes kultūras nams. *Rozbeķu saimē* apvienojušās aktīvākās ģimenes, bet arī pārējie iedzīvotāji ir atsaucīgi. Viņi nāk, iesaistās, palīdz. Ilze uzsver: - *Ģimeņu atbalsta kopu dibinājām, lai saglabātu vietējās tradīcijas. Tas mums lieliski izdevies. Nervi gan pazaudēti, tomēr ir gandarījums, ka vietējie šo darbu novērtē, atbalsta mūs un prot kopā priecāties*. Pēdējā projektu pieņemšanas kārtā rozulieši pretendē uz finansējumu skatuves priekšskaram un drapēriem. Ja tik aizrautīgu entuziastu nebūtu, jādodomā, arī Rozulu piemeklētu novada nomales sindroms. Malači, ka kopībā turas tam pretī!

Iesildīšanās uz sava paklāja ar savu bumbu stalbēnietēm parasti rit jautrībā

Stalbes pensionāru biedrības *Dzīvotprieks* kodols ir nepilns desmits cilvēku, kuri gatavi izdomā dalīties ar citiem. Visus kopā satur biedrības vadītāja Grieta Grosberga. Senāk, viņas mudināti, stalbieši darbojās neformāli. Kad kļuva zināms, ka vietējo nevalstisko organizāciju aktivitātēm var iegūt labas lietas un ES atbalstu, seniori reģistrēja savu biedrību. Arī nosaukums ir trāpīgs, jo, rūpju nomākti, cilvēki biežāk skumst, nevis priecājas.

Kultūras namā vecāka gada gājuma sievietes sapulcējušās kārtējai vingrošanas nodarbībai. Katra *apbruņojusies* ar paklāju, vingrošanas bumbu un mazliet iesildās. Sprēgā joki, skan smieklī. Kompānijā ir arī dažas zemnieces. Vai lauksaimniecēm fiziskās slodzes nav par daudz? - *Viņas darbā sabeigušas muguras, kādai sāp rokas, citai kājas*.

Tomēr lēdurdzietes, fizioterapeites Lienes Bērziņas vadītajā vingrošanā kaites atkāpjas. Pēc pirmās nodarbības man arī sāpēja kājas. Tagad neizlaižu nevienu reizi, jo Lienīte mums palīdz sevi fiziski uzturēt. Tāpat ar zemniecēm. Slodze izlīdzinās, un viņas no vingrošanas jūt labumu, - skaidro Dzīvotprieka vadītāja. Vingrošanas inventārs - bumbas, stiepjāmās gumijas, hanteles, 30 pāru nūju - un pat 12 tautastēru iegūti Lauku LEADER programmā. Ar projektu gan gājis raibi. Pirmajā iesniegšanas reizē tas neieguva vajadzīgos punktus, otrajā pietrūka finansējuma, bet trešajā tas atzīts par vislabāk sagatavoto. Grietas kundzei palīdzējusi Rudīte Vasile. Par vingrošanu Dzīvotprieks iededzies pēc pieredzes brauciena uz biedrību Kamolītis Lēdurgā. Tā vadītāja Rita Bērziņa visu pastāstījusi

un savedusi kopā ar Lienī. - *Vismaz 30 cilvēku mums arī nūjo. Kad izstāģājas pa svaigu gaisu, vakaros labi nāk miegs, - teic Grietas kundze. Tā kā viss jau ievirzījies sliedēs, viņa uzņemas uzpūst liesmiņu, rīkojot kopīgu pārgājienus ar dabas baudīšanu, pusdienām svaigā gaisā, pieaicinot interesantus cilvēkus u.c. Nākamgad viņi aiznūjos līdz Raiskumam apciemot aktieri Uldi Dumpi. Vairākus gadus Dzīvotprieks rudenī rīko pensionāru svētkus. Oktobrī uz tiem sanāca 60 cilvēku, un visiem patīcis. Ieskindinot vasaras un ziemas saulgriežus, sievas ģērbjas tautiskajos tērpos. Ar tiem gan balsis skan labāk, gan pašas izskatās jaunākas un stalbtākas. Stalbiešiem ir idejas, kā dzīvi padarīt krāsaināku. Recepte - kustības, svaigs gaiss, kopā nākšana, jo bariņā jautrāk un interesantāk.*

Ruckas ezerā zivis vairs neslāpst

Ruckas viņi vadītājs Anatolijs Zaļais un viņa dēli iepazīstina Braslas izpilddirektori Līgu Kārklīgu ar to, kā ezers sagatavots ziemai

Aktīvā biedrība *Ruckas viņi*, ko Stalbes pagastā vada Anatolijs Zaļais, Ruckas ezeram 3 projektos piesaistījis Ls 26 776 Zivju LEADER finansējumu. A. Zaļais ir bezgala priecīgs, jo tas ļāvis atrisināt vairākas sarežģītas ezera apsaimniekošanas problēmas. Sākumā pie ezera krasta ar transportu pat nebija iespējams piekļūt, tāpēc tapa pro-

jekts atpūtas vietas labiekārtošanai. Veda granti, būvēja ceļu, paaugstināja un izveidoja stingru krasta pamatni. Par privātajiem līdzekļiem uzbūvēta pirts, vairāki koka namiņi, 10 laipas u.c. Diemžēl biedrība un Zaļo ģimene ilgu laiku neveiksmīgi cīnījās ar zivju glābšanu ziemā. Ezers ir sekls, zivis tajā slāpa. Lai kā apsaimniekotāji nopūlē-

jās, - viss velti. Pavasaros bija ļoti sāpīgi, kad zivis uzpeldēja beigtas, bet darbs un ieguldītie līdzekļi kā zemē nometi. Otrajā atbalstītajā projektā biedrība skābekļa padevei iegādājās 8 kompresorus ar aeratoriem, izvietoja tos ezerā gar krastu, tomēr tie gaidīto efektu nedeva. Pērn Lauku atbalsts dienests akceptēja trešo *Ruckas viņu*

pieteikumu ūdens aerācijas uzlabošanai. Jau rudenī ar SIA *Vides tehnoloģijas* speciālistu līdzdalību izdevās sistēmai atrast citu risinājumu, kas beidzot ir iedarbīgs. - *Kā kalns no pleciem novēlies. Nosargājām! Pavasarī zivis bija žirgtas un labi ķērās, - Anatolijs priecājas, un viņa atvieglotums ir saprotams.*

Arī šoruden aerācijas sistēma jau laikus bija sakārtota pirmajam ledum. Pagarinot elektrības pievadu, ezerā pat līdz 250 m no krasta vēdekļa formā uz pontoniem izvietoti 6 kompresori. Tie skābekļa padevei aprīkoti ar 24 aeratoriem. Mērījumi ūdenī atklāj, kurā vietā skābekļa līmenis ir kritisks. - *Mēs pat negaidīsim lielu aukstumu, darbināsim sistēmu, kad ezers pārvilksies tikai ar pirmo ledu, - saka Anatolijs. Viņš nosmej, ka pazīstamais vides žurnālists Māris Olte viņu tagad sauc par lielāko ūdenstilpju aerācijas speciālistu Latvijā. Taisnība ir, jo tāda problēma piemeklē daudzus dīķus un ezerus.*

Visa kuplā Zaļo ģimene ar palīgiem no biedrības ieguldījusi milzu darbu ezera infrastruktūras sakārtošanā un zivju resursu saglabāšanā. Makšķernieki un atpūtnieki Ruckas ezeru ir iecienījuši. Tagad biedrībai ir plāns rakstīt jaunu projektu, lai iegūtu atbalstu ezera peldošas pirts būvniecībai. Eiropas finansējums palīdz ne tikai likvidēt problēmas, bet arī īstenot sapņus. Svarīgi ir arī tas, ka ezers ir pieejams vietējiem iedzīvotājiem.

Straupes pagasts

Ar cerību atkal ieraudzīt bērņības lielās zivis

- *Atceros, kā bērņībā no Braslas vilkām ļoti lielas alatas. Bet tagad, jau izaugušiem un ieguvušiem profesionālas iemaņas makšķerēšanā, tādas zivis kā bērņībā, kad pat lāgā neko nepratām copēt, vairs nav iespējams noķert. Nārsta vietas aizaugušas un zivju mazāk, - par to, kādēļ pirms aptuveni trim gadiem dibināta Straupes pagasta biedrība Braslas draugi, stāsta tās valdes priekšsēdētājs Gatis Turlajs.*

Braslas draugos ir 25 biedri un daudz atbalstītāju jeb brīvprātīgo. Biedrība rīko talkas upes posmu attīrīšanai, lai veicinātu Braslas resursu saglabāšanu un atjaunošanos. Bijušas jau 5 talkas - 3 Braslā un 2 pie Riebiņezera. Viena no talkām, kas bija vēltīta tikai foreļu un alatu nārsta vietu attīrīšanai no aizauguma, kopā ar vietējiem iedzīvotājiem piedalījās arī igauņi. Viņi, padzirdējuši par Braslas draugu aktivitātēm nārsta vietu atjaunošanā Braslas upē, piedāvāja savu atbalstu. - *Tas notika sadarbībā ar Makšķerēšanas asociāciju. Mūsu uzdevums bija atrast attīrāmās vietas un vienoties ar krastu īpašniekiem par veicamajiem darbiem. Ieradās daudz cilvēku. Atklājās problēma - viņiem nebija instrumentu, ar ko strādāt. Braukājām pa visu Straupi un gādājām grābekļus, lai būtu, ko iedot talciniekiem. Tāpat nācās meklēt vairākus motorzāģus. Igauņiem tās bija papildu izmaksas. Tad arī apjautām, ka mums nepieciešams savs inventārs, - teic G. Turlajs. Sacīts, darīts. Uzrakstījuši projektu Dzīvā Brasla un ieguvuši EZF finansējumu - Ls 2282,70. Par tiem nesem iegādātos krūmgriežis, 2 motorzāģi, 2 lāpstas, 2 mežstrādnieku aizsargķiveres, 2 pāri aizsargzābaku, 3 cirvji, 5 grābekļi, 2 mačetes, 4 šķērāķi, 1 gāžamā lāpstiņa*

Biedrības Braslas draugi un Latvijas Makšķerēšanas asociācijas rīkotajā upes attīrīšanas talkā piedalās arī talcinieki no Rīgas

un 2 informatīvie stendi. Viss, kas nepieciešams, gan strādājot upē, gan kopjot tās krastus. Pagaidām inventārs vēl nav izmantots. - *Nākamā upes kopšanas talka būs pavasarī. Aktīvākais talku laiks mums ir pavasaris un vasara, šo to darām arī septembrī. Šajā sezonā iegādātos instrumentus nepaguvām likt lietā, - skaidro sarunbiedrs. Tāpat viņš stāsta, ka Rudīte Vasile (biedrības Mārkulīči pārstāve) labprāt Braslas draugiem devusi padomus projekta rakstīšanā. - *Labs padomdevējs ir**

liels bonuss. Rudītei ir liela projektu bagāža, - teic G. Turlajs, piebilstot, ka bez Rudītes iedrošinājuma, visticamāk, būtu atmetuši visam ar roku.

G. Turlajs sola Braslas kopšanas darbus turpināt. Jāpiemin, ka Braslā pēdējos 3 gadus ar Latvijas Zivju fonda atbalstu aktīvi tiek laisti foreļu mazuļi. To ielaišanā piedalās arī Braslas draugi. - *Tirot upi, sagatavojam arī tām labāku dabisko dzīves vidi, - teic biedrības vadītājs. Braslā mājo ne tikai alatas un foreles, bet arī citas*

zivis, piemēram, taimiņi. Kā labo darbu biedrība arī lolo iecerēti palaist pāri Straupes elektrostacijas (HES) slūžām nārsto uz upes augšteci taimiņus. Līdz slūžām zivis koncentrējas, bet tālāk slūžu dēļ netiek. Tiesa, prioritāte uz vaislas taimiņiem ir zivju audzētavaī, tikai pēc tam Braslas draugiem. Pērn četrus taimiņus noķēruši pirms slūžām un pārcēlušī pāri, bet rezultāts nesekoja, šķiet, pāri pārlaistās zivis bijušas viena dzimuma. Cerības uz sekmīgu rezultātu gan nav atmetas.

Free Wind Archers palīdz celt Latvijas līmeni loku šaušanā

Pirms pāris gadiem loka šaušanas entuziasti Normunds Bērziņš un Armands Vilisters nodibināja biedrību Free Wind Archers, kas savu bāzes vietu atrada Straupes pagasta mednieku un makšķerēšanas biedrības Mārkulīči mītnē Āvaīdos. Par šādu iespēju lokšāvēji ir pateicīgi Mārkulīču pārstāvjiem Vilnim Jaunzemam un Rudītei Vasilei. Pirmo apvidus loka šaušanas trasi un stacionāro šautuvi izveidojuši par saviem līdzekļiem. - *Skatījamies uz labiem piemēriem, ko īstenojuši citi klubi, un arī mēs pieteicāmies projektu konkursā, - stāsta A. Vilisters. Projektu ar mērķi*

izveidot sporta bāzi loka šaušanas popularizēšanai Pārgaujas novadā atbalstīja. Tika iegādāts aprīkojums - 28 3D zvēru mērķi (no gumijotām putām gatavoti, tie ir vienlieli ar īstajiem meža dzīvniekiem), 5 klasiskie loki, 30 bultu, 2 aizsargtīkli, 5 delnu sargi, 5 pirkstu sargi, 5 bultu somas un 28 bultu uztvērēju vairogu komplekti. Kopējās izmaksas ir Ls 7617,31, ELFLA finansēja Ls 6855,58.

Projektā iegādātais inventārs jau pagājušajā vasarā intensīvi izmantots gan treniņos, gan sacensībās. Free Wind Archers Mārkulīčos pērn rīkoja 5 sacensības, arī

Biedrības Free Wind Archers pārstāvis Armands Vilisters rāda dažus no projektā iegādātajiem 3D dzīvnieku mērķiem

Baltijas čempionātu loka šaušanā. Dalībnieki (latvieši, lietuvieši, igauņi un krievi) novērtējuši paveikto. Trase, kas ierīkota Mārkulīču plašās teritorijas vienā stūrī Braslas ielokā, izlikta 3 km garumā. Dažādos attālumos izvietoti kokšķiedras plātņu vairogā, kam piestiprina mērķus. Tie izlikti arī pretējā upes krastā. Sacensību laikā viss, protams, izskatās citādi - ir dažādi mērķi, tāpat drošības tīkli, lai bultas neizlido ārpus teritorijas. Treniņi notiek vienkāršā loka šaušanā, taču sacensībās šķir divas sistēmas - IFAA un WA. Atšķirība grūtības pakāpēs - no kāda attāluma mērķim jātrāpa.

Biedrība orientēta uz loka šaušanas popularizēšanu jauniešiem, lai Latvijā šim sporta veidam būtu turpinājums. Pašā biedrībā no 12 dalībniekiem 8 ir jaunieši. - *Mūsu mērķis nav pelnīt naudu. Vēlamies apmācīt jauniešus un paaugstināt Latvijas loka šaušanas līmeni. Pēdējos divos gados tas krietni uzlabojies. Domāju, savu artavu tajā esam ieguldījuši arī mēs, - atzīst sarunbiedrs un palepojas ar kluba biedru*

daudzajiem sasniegumiem. Agnese Kārklīņa 2012. un 2013. gadā IFAA sistēmā iekštelpās ar garo angļu loka jauniešu konkurencē ieguva Eiropas čempionāta zelta medaļu. Viņai pieder arī 2012. gada pasaules rekords trīs dienu kopsummā. Divas zelta medaļas, šaujot ar kompakttloku, izcīnījusi Agate Zālīte. Kristīne Šilkina un A. Vilisters ir pērnā gada Latvijas čempioni. Tāpat A. Vilisters pērn vīriešu sacensībā, šaujot ar garo loka, ieguvis sudraba medaļu un šogad Pasaules čempionātā Sardīnijā WA sistēmā šaušanā ar olimpisko loka - 7. vietu.

Biedrībai ir arī sava mājaslapa www.freewind.marten.lv, kurā tiek publicēti visi jaunumi. Ko vēl Free Wind Archers gribētu īstenot? - *Mums nepieciešama ziemas šautuve slēgtās telpās, lai arī aukstajā laikā varam trenēties. Vajadzīgs arī profesionāls treneris. Pagaidām trenējam paši brīvprātīgi. Kristīne Šilkina ir IFAA sistēmā sertificēta instruktore, bet treneris mums būs, jo Agate Zālīte studē Sporta akadēmijā, - stāsta Armands.*

Straupes pagasts

Mārkulīči aktīvi izmanto projektu piedāvātās iespējas un kopj medniecības kultūru

Straupes mednieku un maksšķernieku biedrības *Mārkulīči* vadītājs Vilnis Jaunzems un viņa dzīvesbiedre Rudīte Vasile ir aktīvi cilvēki, kuri V. Jaunzema īpašumā *Āvai*di laika gaitā iekārtojuši dažādu medību un atpūtas infrastruktūru, ko var izmantot gan vietējie, gan tālākas apkārtnes iedzīvotāji, īpaši mednieki. Daudz ko no paveiktā *Mārkulīči* pārstāvji iespējuši, pateicoties dalībai *Braslas* projektu konkursos.

Runājot par sadūšanos iesaistīties projektos, R. Vasile stāsta, ka vienā brīdī noticis kaut kāds klikšķis un aptvēruši - tā viņiem ir iespēja attīstīties. - *Pateicoties projektiem, mednieku biedrība šeit sakārtojusi savas telpas, tās atvērtas arī citiem iedzīvotājiem. Nodibinājām sporta klubu «Mārkulīči», lai popularizētu medību šaušanu. Iesaistījām biedrībā maksšķerniekus, vēlāk viņi kopā ar Braslai pieguļošo zemju īpašniekiem dibināja savu biedrību. Parādījās arī loka šāvēji. Šī vieta attīstījās, - par Āvaiidiem stāsta R. Vasile. Mārkulīču teritorijā tagad pieejamas dažādas sacensības un pasākumi, semināri, tāpat iespēja mācīties un trenēties medību šaušanā. - Medniekiem ļoti svarīgi ir treniņi. Vēlamiem panākt, lai likumā noteiktu, ka treniņiem un ieroču pārbaudei jābūt obligātai, - uzsver Rudīte. Jāpiemin, ka V. Jaunzems ir ne tikai Straupes mednieku un maksšķernieku biedrības *Mārkulīči* vadītājs, bet arī sporta kluba *Mārkulīči* valdes priekšsēdētājs un Latvijas Mednieku savienības (LMS) Nacionālās padomes priekšsēdētājs, tāpat šīs savienības Ziemeļvidzemes reģiona vadītājs. LMS pirmsākumi meklējami tieši *Mārkulīčos*, kad Vilnim kopā*

Straupes mednieku un maksšķernieku biedrības *Mārkulīči* pārstāve Rudīte Vasile kopā ar medību suni Dungu pašu spēkiem un par projekta iegūtajiem līdzekļiem sakārtojamā kūtī, kas tagad izmantojama kā lielā semināru zāle. Šajā ziemā iecerēts tajā iekārtot arī apkures sistēmu

ar citiem medniekiem radusies doma par spēcīgu, Latvijas medniekus apvienojošu organizāciju.

Sākotnēji *Āvai*dos bija zemnieku saimniecība, kas nodarbojās ar lopkopību, bet pirms aptuveni 20 gadiem īpašnieks, iztēlredzēdams ko vairāk, saviem un domubiedru spēkiem sācis teritoriju pamazām iekārtot. 2010. gadā biedrība, ieguvusi Ls 8592,03 atbalstu, projektā labiekārtoja bijušo pienamāju, kur pašai biedrībai un apkārtnējiem mednieku kolektīviem rīkot sapulces vai citādus pasākumus. Tika noņemti jumts un spāru konstrukcijas. Nākamajā gadā, saņemot Ls 5491,53 finansējumu, tika īstenota iecere par medījumu apstrādes telpas jeb dīrātavas ierīkošanu bijušajā pienamājā. Tāpat iegādāta 200 l saldētava, kurā uzglabāt medījumu gaļu.

- *Iepriekš medījumu dīrāja un dalīja gar rāžās. Tagad mednieki var gaļu apstrādāt piemērotās telpās, - teic R. Vasile. Darbos brīvprātīgi iesaistījušies arī paši mednieki - kāds vedis galdu, cits vati siltināšanai, vēl kāds uzmeistaroja plīti. - Jo vairāk cilvēku iesaistās, jo labāk. Tādēļ tagad mednieki brīvāk jūtas, zina, kur kas atrodas, un jebkurā laikā šeit var apstrādāt savu medījumu, - teic sarunbiedre. Dīrātavu aktīvi izmanto. Ar laiku nācās domāt par plašākām telpām, tādēļ semināru, lielāku pasākumu, arī izstāžu rīkošanai sākuši izmantot kādreizējo kūti, bet tur cita problēma - aukstums. Lai uzlabotu siltumizolāciju, iesnieguši projektu par jaunu jumtu kūtij. Saņemts Ls 8987,77 finansējums, un šogad jumts noņemts. Iesniegts un jau apstiprināts arī nākamais*

projekts par apkures ierīkošanu kādreizējā kūtī jeb tagad semināru zālē. Iecerēts, ka šoziem uzstādīs apkures katlu un ierīkos centrālo apkuri. - *Projekts iegūtās summas ir mazas, tad nu jālipina klāt pa druskai kā bezdelīgām savam mājoklim, - secina Mārkulīči pārstāve.*

Lai piesaistītu arī maksšķerniekus, mednieku biedrība pārtapa par mednieku un maksšķernieku biedrību *Mārkulīči*. Tādējādi bija iespējams īstenot arī EZF projektu un Braslas upē ierīkot pontona laivu pietātni, sagādāt glābšanas vestes un enkurus. Tāpat uzbūvēta zivju māja, kurā pieejamas arī dušas un tualete. Patlaban vēl top nojume laivām. *Mārkulīči* patiesi aktīvi darbojas. Rudīte atrauc, ka citādi nemaz nevar. - *Mums patīk ar to visu nodarboties, virzīt labas idejas un satikties ar cilvēkiem. Patīk dzīvot laukos, - stāsta sarunbiedre. - Medniecība ir viens no tiem pluspunktīniem, kas jauniešus notur laukos. Ir interese, kas izrauj no rutīnas. Zināmā mērā tā ir sociālā palīdzība. Kad sākās krīze, dzinējos parādījās daudz jauniešu, kuriem vairs nebija darba vai citu ienākumu. Tad viņi nāca uz medībām un dabūja gaļas gabaliņu, - teic R. Vasile.*

Kas vēl nepieciešams *Mārkulīču* attīstībai? - *Joprojām jāsakārto infrastruktūra. Mums jautā, kādēļ nepiedāvājam ar tūrisma saistītus pakalpojumus, teiksim, medību šaušanu, inscenētas medības un vēlāk pagatavota medījuma pasniegšanu. Tad nepieciešamas jaunas nojumes, tāpat šautuvei vajag kādu nojumi, jo cik var šaut laukā. Ja organizējam kaut ko saistībā ar tūrisma, nepieciešamas arī naktsmājas, jo ne visi vēlas nakšņot teltīs, - spriēz sarunbiedre.*

Umurgas pagasts

Uzlabots Umurgas kultūras nama tehniskais aprīkojums un iekārtota trenāžieru zāle

Umurgas pagasta pārvaldes vadītājs Pēteris Magone ciemiņiem no Pociema demonstrē, kā darbojas viens no jaunajiem trenāžieriem

Pirms pāris gadiem caur partnerību *Brasla* finansiālu atbalstu no ELFLA ieguva Limbažu novada pašvaldības iesniegtie projekti Umurgas kultūras nama labiekārtošanai un aprīkošanai. Iegādāti krēslī, kvalitatīva audioaparātūra, apgaismojuma tehnika, digitālās klavieres, aizkari lielās zāles aptumšošanai un skatuvei. Tas viss pierādījis savu lietderību kultūras namā rīkotajos pasākumos, kas tagad tehniskā ziņā ir vēl kvalitatīvāki. Lielākais no tiem - jau divus gadus notikušais Starptautiskais diksilendu festivāls.

Nupat umurdzieši tika arī pie trenāžieru zāles, kas iekārtota telpā zem kultūras nama skatuves. Apmeklētāju ērtībām turpat ir arī duša un tualete, vasarā plānots ierīkot ģērbtuvu un atsevišķu ieeju zālē. - *Daudzus gadus šajā telpā viss bija pelēks, mitrs, bez elektrības, piekrauts ar lietām kā noliktavā. Lieko izplēsām, paši betonējām, špaktelējām, krāsojām, - stāsta Umurgas pagasta pārvaldes vadītājs Pēteris Magone, kurš arī pats piedalījies remontdarbos. Limbažu novada pašvaldība tiem*

budžetā atradusi papildu līdzekļus. Apmēram 6 - 7 tūkstoši latu trenāžieru iegādei iegūti caur *Brasla*, pašvaldības līdzfinansējums - vēl gandrīz pāris tūkstoši. - *Mums ir trīs dažāda slodzei piemērojami kardiotreneri, kas darbojas ar elektrību. Tāpat atšķirīgas grūtības pakāpes ir pārējām iekārtām, lai sev vajadzīgo atrastu gan iesācēji, gan jau pieredzējuši sporta aktivitāšu cienītāji, - uzsver P. Magone un piebilst, ka gaidīti visu vecumu interesenti. Arī viņš, būdams draugs ar sportu, apmeklējot zāli. Par savu drošību un veselību, ķeroties pie trenāžieriem, katrs gan būs atbildīgs pats, tāpēc pārvērtēt spēkus noteikti nevajadzētu. Iesācēji varot cerēt uz padomiem no zinošākiem biedriem, iespējams, pieaicinās arī kādu speciālistu, kurš ierādīs, kā pareizi darboties ar šīm iekārtām, vai palīdzēs sastādīt īpašu veselības programmu. Tāpat iecerēts uz ceturtdaļslodzi algot zāles pārzini, plānota arī trenāžieru izmantošanas maksa.*

Ko par jaunumiem saka Umurgas pagasta iedzīvotāji? - *Izskatās*

iespaidīgi. Redzams, ka iekārtas izraudzītas profesionāli. Noteikti iešu turp, cik vien bieži būs iespējams. Šobrīd gribu atrast piemērotākos trenāžierus roku muskuļu nostiprināšanai, lai uzturētu sevi formā, sevišķi ziemā, - atklāj Anta Bojane. Santa Krastiņa teic, ka viņas vīrs ar dēlu līdz šim apmeklējusi trenāžieru zāli Limbažos, bet tagad prieks, ka būs iespēja darboties, nekur nebraucot. Abi arī palīdzējuši šīs zāles dušas telpas ierīkošanā, tāpat darbos iesaistīti simlatnieki un Umurgas komunālā dienesta vīri.

P. Magone neslēpj, ka ideju par trenāžieru zāli Umurgā lolojis jau vairākus gadus. Veikta arī iedzīvotāju aptauja, kurā pārliecinoši pausts atbalsts šai iecerei. - *Kamēr ritēja darbi, vietējie nemiņīgi vaicāja, kad varēs nākt trenēties. Nu liela daļa jau paguvusi apskatīt trenāžierus, - saka pagasta pārvaldnieks. Viņš ļoti cer, ka darbotiesgribētāju interese neapsīks, un no savas pieredzes atzīst, ka vingrojumu procesā neiztikt bez ieguldītiem pūliņiem un pacietības, lai sasniegtu vēlamu rezultātu.*

PROJEKTU LIDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

ELFLA
EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

EZF
EIROPAS ZIVSAIMNIECĪBAS FONDS:
ZIVSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBAS IESPĒJA

Vidzemes lauku partnerība *Brasla*

Tālr. +37126137342, e-pasts: Liga@brasla.lv
adrese: Braslas iela 2, Straupes pagasts,
Pārgaujas novads, LV-4152
www.brasla.lv